

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/10 strani Din 250.—, 1/10 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Koledar Kmetijske zveze

za prestopno leto 1932 je izšel.



Vsebina:

Koledar od 1. X. 1931 do 31. XII. 1932. — Uradni podatki. — Vse razne pristožbine. — Mere. — Orali in hektari. — Kmetijska zveza v Mariboru. — Jugoslovanska kmetijska zveza v Ljubljani. — Vnovčevanje kmetijskih pridelkov. — Odplačevanje dolgov, tabela in pojasnilo. — Važnost apna za rastline. — Kako se mešajo umetna gnojila. — Glavne naloge kmeta sadjarja. — Naša kmetijska mladina v sadovnjaku. — Navodila iz kletarstva. — Napake in bolezni vin. — Jamstvo pri kupčiji z živino. — Koledar brejosti in razne živinorejske tabele. — Tabele za računanje kubične mere pri raznem lesu. — Inventar in kmetijsko knjigovodstvo z vsemi potrebnimi tabelami. — Razni dobavitelji kmetijskih potrebščin. — 60 strani praznega papirja za zapiske.

Izdelava koledarja.

Koledar je vezan v celoplatno, torej močno dovolj, da bo zdržal za celo leto. Ima predal za denar in svinčnik. Na ovoju ima tudi začrtano mero v decimetru in coli. Tako je koledar letos po vsebini in obliki precej izpopolnjen. Zato se bo še bolj priljubil kakor lansko leto, ko smo ga morali dvakrat tiskati in ga je še zmanjkalo. Letos ga zaradi pomanjkanja denarja ne bomo drugič tiskali, zato je treba koledar takoj naročiti, kdor ga hoče imeti.

Cena koledarju znižana.

Lani je stal koledar 11 Din s poštnino in brez svinčnika. Letos stane s poštnino vred 10 Din in ima tudi svinčnik.

Kje dobite koledar?

Koledar dobijo, v kolikor ga še niso, vse krajevne Kmetijske zveze. Kdor pa hoče, ga lahko naroči tudi naravnost v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Treba je poslati 10 Din ali v znamkah, nakar ga takoj dobite po pošti.

Tvoj celoletni spremljevalec

je tvoj žepni koledar. Zato mora biti tudi tvoj svetovalec in to je — koledar Kmetijske zveze. Zato, kmetje, vsak ga imej v žepu!

*

Novčne in finančne težave raznih držav.

Bankovci posameznih držav morajo biti do gotove mere kriti z zlatom ali z devizami (menicami), izplačljivimi v zlatu. Kritje mora znašati vsaj eno tretjino vrednosti bankovcev, ki so v obtoku. Čim višje je to kritje, tem boljša in trdnjša je valuta (denarna vrednost) dotične države. Po izkazu narodnih bank koncem julija 1931 je to kritje znašalo: v Švici 92.7%, v Belgiji 66.7%, v Nizozemski 58.7%, v Italiji 56.4%, v Franciji 56.2%, v Poljski 49%, v Avstriji 43.6%, v Švedski 42.3%, v Čehoslovaški 42.2%, v Rumuniji 39.2%, v Jugoslaviji 37.5%, v Angliji 36.7%, v Nemčiji 36.1%, na Ogrskem 28%.

Zadnji čas so se po raznih državah Evrope pojavile velike valutarne (novčne) težave. Letošnje poletje so dobile državne finance Nemčije velik sunek, ki je prišel z odpovedjo kratkoročnih posojil, ki jih je Nemčija dobila od Anglije, Amerike in posredno tudi od Francije. Mogočni pretresljaji so takrat pretresali nemško narodno gospodarstvo. Posledice bi bile še hujše, ako bi ne bile države-upnice umaknile odpoved kratkoročnih posojil. Tako je bilo Nemčiji začasno pomagano.

V septembru je prišla na vrsto Anglija, ki je pretrpela občutno razvrednotenje svoje valute (funta šterlingov). Preosnova angleške valute se je po svetovni vojni izvršila l. 1925. Vodilna je bila pri tem početju želja, da bi se Anglija vrnila brezpogojno k predvojni denarni vrednosti, k obnovitvi njene predvojne kupovne moči. Anglija se je

na vso moč trudila, da obnovi zlato valuto ter da tako postane to, kar je bila prej, svetovni trg zlata in kapitala. To pa se ji ni posrečilo. Funtu je več ali manj pretila nevarnost, da pade pod zlato normalo, in zato je zlato bežalo iz države. Z odprtimi rokami pa so ga sprejemale Zedinjene države Severne Amerike in Francija.

Dno pa je izbila sodu, v katerem je imela angleška narodna banka shranjeno svoje zlato, nemška finančna kriza letošnjega poletja. Anglija je namreč kot denarni posredovalec dovoljevala Nemčiji kratkoročne kredite, ki jih je sama dobila iz Sev. Amerike in Francije. Merodajen je bil pri tem za Anglijo ozir na finančni dobiček, pa tudi želja po političnem vplivu v Nemčiji. Iz istega razloga je Anglija dovolila tudi Avstriji kredit 150 milijonov šilingov povodom poloma največjega avstrijskega denarnega zavoda (Kreditanstalt). Ko je Amerika ter Francija odpovedala svoja kratkoročna posojila, dana Angliji, je ta hotela realizirati (unovčiti) svoje terjatve v Nemčiji in Avstriji, pa ni mogla, ker sta obe državi prezadolženi. Tako je morala Anglija Franciji in Ameriki vrniti kratkoročne kredite z zlatom, ki ga je imela v svoji narodni banki. Temu navalu pa angleška narodna banka ni bila kos. Tako je angleški parlament po predlogu vlade sklenil zakon, po katerem je obveznost banke za izplačila v zlatu, torej zlata valuta, v Angliji za pol leta ukinjena. Angleškemu zgladu so sledili Egipt, Švedska, Norveška in menda tudi Danska.

Padec angleškega funta je na izvoz angleškega blaga iz Anglije vplival oprostilno; prej je ta izvoz trpel vsled visokega tečaja angleškega funta. Pomnoženi izvoz iz Angleške prizadeva na evropskem in svetovnem tržišču občutno konkurenco industrijskim izdelkom drugih držav, osobito Amerike, Nemčije in Čehoslovaške. Angleži upajo, da se bo tako njihova industrija poživila, da bo produkcija (pridelovanje blaga) narasla in s tem število brezposelnih padlo. Zato ne gledajo padca svoje valute s preveč žalostnimi očmi.

Spričo devalvacije (razvrednotenja) angleškega denarja so se začele po raznih državah, zlasti v Nemčiji in Avstriji, med gospodarskimi strokovnjaki in po časnikih živahne razprave o tem, ali je zlato sploh še sposobno, da bi bilo splošna podlaga za denarno vrednost in za mednarodni kredit. Če je

celo Angliji, nekdanjemu svetovnemu bankirju, zmanjkalo zlata, kaj naj poročajo druge siromašnejše države, ki si veliko zlata ne morejo nabaviti? Sedaj imata dve državi $\frac{1}{4}$ vsega razpoložljivega zlata v železnih oklopnih skrinjah svojih bank: Zedinjene države Amerike in Francija. Iz Amerike odteka zadnje dni zlato v obilni meri v Francijo in Nizozemsko. Kjer pa je zlato, tam je politična moč. Tiste države, ki se protivijo prevelikemu vplivu Francije v Evropi, najbolj razmišljujejo o tem, ali se ne bi dalo zlato kot podlaga za državni denar nadomestiti s srebrom, ki je veliko bolj poceni in ki si ga torej lažje oskrbijo siromašnejše države. To pa zaenkrat ni verjetno. Verjetnejše je, da se bo Anglija, ko bo prebolela sedanjo krizo, vrnila k zlati valuti, pa pri nižjem tečaju svojega denarja.

*

IZ RAZNIH DRŽAV

Načrt za ozdravljenje Avstrije. Za zagotovitev ravnotežja v javnem gospodarstvu je med drugim določila vlada znižanje uradniških plač za 6% ter ustavitve uradniških napredovanj za dobo enega leta do 30. septembra 1932. Neokrnjene le ostanejo plače pod 170 šillingov na mesec. Kar velja za uradnike, velja tudi za duhovnike. Zakon za ozdravljenje avstrijskih financ uvaža razne nove davke, kakor: povišanje dohodnine, povečanje davka na pivo in sladkor, na bencin, na motorna vozila itd. Proti temu načrtu bo glasovalo po vladnem računu v zbornici 71 socialnih demokratov in 6 velenemcev.

Po sestanku francoskih in nemških državnikov v Berlinu. Kakor že javljeno, sta posetila Berlin francoski ministrski predsednik Laval in zunanji minister Briand. Vrnila sta se nazaj v Pariz dne 29. septembra. Ob priliki berlinskega sestanka je bilo dogovorjeno ustvarjenje nemško-francoskega odbora, ki se bo bavil z gospodarskimi vprašanji, ki se tičejo Francije in Nemčije. Odbor bo skušal v prvi vrsti izpopolniti gospodarske zveze med Nemčijo ter Francijo, trgovski promet ter poiskati skupna sredstva, ki bi omogočala odstranitev vseh mogočih ovir. V načrtu je sodelovanje v trgovski plovbi in zrakoplovstvu. Pričakujejo, da se bode sestel francosko-nemški odbor k prvi seji meseca oktobra. — (V. P.)

predsednik Titulescu XII. zborovanje Zveze narodov. Končno je še bil sprejet v vsej naglici kompromisni predlog za leto premirja v oboroževanju. Resolucija, ki govori o enoletnem premirju v oboroževanju, med drugim naproša svet Društva narodov, naj se obrne na vlade, zastopane na razorožitveni konferenci, da bi te vlade pokazale voljo za zagotovitev in organizacijo miru in dale dokazov o tem, da ne bodo ničesar storile, kar bi merilo na povečanje oboroževanja. Dalje prosi resolucija svet Društva narodov, naj bi zahteval od vlad, zastopanih na konferenci, izjavo o tem, ali bi bile od 1. novembra t. l. pripravljene skleniti enoletno premirje v oboroževanju. — Razorožitvena komisija je na koncu sprejela poročilo, v katerem naglašja, da programi raznih držav pri utrjevanju, grajenju in zamenjavanju bojnih ladij, in pri navadni opremlitvi vojske in mornarice ne nasprotujejo odredbam načrta o premirju v oboroževanju.

Na Čehoslovaškem so se vršile občinske volitve, ki so dokazale, da so obdržale stranke svoje postojanke na deželi. Edino komunisti so napram volitvam v letu 1927 precej nazadovali. Na deželi so ostali agrarci še vedno najmočnejša stranka. Veliko borbenost so pokazali pri teh občinskih volitvah češki in slovaški katoličani.

Odgoditev angleškega parlamenta za nedoločen čas. Predsednik angleške vlade Macdonald je izjavil, da bo odgodena zbornica dne 8. oktobra za nedoločen čas.

Angleška zbornica je sprejela zakon o štednji. Po novem zakonu o štednji so znižane doklade najvišjega uradništva za razne sprejemne izdatke (reprezentanco) za 50%. Vojni proračun je znižan za 6 milijonov funtov šterlingov in indijska vlada bo zvišala davek na premoženje od 12 na 25%.

Iz španske republike. Vlada je predložila ustavotvorni skupščini osnutek agrarne reforme. Sklenila je, da se bo razpravljalo o njem istočasno z ustavo. Vlada in skupščina se ne bosta bavili z nobenim drugim vprašanjem, dokler ne bosta rešeni ti dve. Po načrtu agrarne reforme bodo dobili vsi lastniki zemlje, ki bodo razlaščeni, naj si bodo to že Španci ali inozemci, polno odškodnino v vrednosti odvzetega premoženja. Vlada računa, da bo izvedena agrarna reforma v petih letih in bo prinesla vsakoletni porast 40 milijonov peset na narodnem premoženju. — Avtonomija Katalonije je močno pristrižena. Na predlog predsednika Zamore je sprejela ustavotvorna skupščina v ustavo le nekatera avtonomna načela za Katalonce. Večina pa je odločno odklonila finančno samostojnost katalonske pokrajine in oblast samouprave nad šolstvom.

Nemirni Daljni vzhod. Radi krvavega spora v Mandžuriji med Japonci in Kitajci je posredovala Zveza narodov, Amerika in ruski sovjeti. Japonska vlada je sicer obljubila, da bo odpoklicala iz Mandžurije svoje odvečne čete in se omejila na običajno stražarsko službo ob južni mandžurski meji. Do odpoklica ni prišlo, ker so ga po japonskih

trditvah dogodki onemogočili. Kitajski nacionalisti so začeli po celem Daljnem vzhodu z ostro protijaponsko agitacijo, ki ogroža življenje in imetje na Kitajskem bivajočih Japoncev. Zaradi teh hujskarij je dobila Japonska povod, da ostane v Mandžuriji. Ker Japonci kar enostavno ne morejo pobasati v žep Mandžurije, so pogreli staro misel o neodvisnosti Mandžurije in na njo meječe Mongolije in s tem agitirajo po Daljnem vzhodu.

Iz Amerike beži zlato v Evropo in to zadnje dni posebno v Pariz in na Nizozemsko. V Ameriki pričena to, kar se je zgodilo pred dobrim mesecem v Londonu. Edino zdravilo proti odtoku zlata bi bilo črtanje vojnih dolgov od strani Amerike.

*

Zaključek zasedanja Zveze narodov. Dne 29. septembra je zaključil tokratni

PO SVETU KATOLIŠKEM

Pomanjkanje duhovnikov. To je vprašanje, ki se tiče dušeskrbja in razvoja ter napredka krščanske kulture. Duhovniki so povsod prvi delavci na polju krščanske kulture. Kjer duhovnik ne deluje, ostane to polje večinoma neobdelano. Čim več duhovnikov, tem več delavcev za kulturo in prosveto. Zadnja leta z obžalovanjem opaža krščansko ljudstvo raznih dežel, kako število duhovnikov pada. To velja za našo državo, za Čehoslovaško in tudi za druge države, zlasti še za Francijo. Kar se Francije tiče, je pomanjkanje duhovnikov tako veliko, da katoličani gledajo s skrbjo in strahom v bodočnost. Od l. 1900 do l. 1930 je v Franciji umrlo za 13.000 duhovnikov več, nego jih je bilo v tej dobi novoposvečenih. Vsako leto je torej ostalo 400 duhovnikov nenadomeščenih. V svetovni vojni je padlo, odnosno vsled ran in drugih bolezni umrlo 3000 duhovnikov in bogoslovcev. Samo ena francoska škofija, namreč Lille, ima velik duhovniški prirastek — 451 —, v vseh drugih število vedno bolj pada. Kriv je tega v največji meri kulturni boj (boj zoper Cerkev). Prêd l. 1888, ko se je začela borba framasonov zoper katolicizem, je bilo na Francoskem vsako leto na novo posvečenih 1700 duhovnikov. Ko se je začela Cerkev preganjati, je vsako leto padlo število duhovniških posvečenj za 100. Preganjanje katolicizma je bilo v prvem desetletju tega stoletja tako hudo, da so bile celo hiše božje zaprte in semeniške zgradbe. Brezverska državna šola je vzgojila starše, ki se niso zmenili za duhovniški poklic svojih otrok. Slabe učinke padajočega števila duhovnikov še povečuje nepravilna organizacija župnij na Francoskem. Z rastočo industrializacijo se je ljudstvo začelo v večjem številu preseljevati z dežele v mesta ter industrijske kraje. Tako so se župnije po deželi vedno bolj manjšale po številu župljanov, po mestih pa so vedno bolj rastle. Duhovniki pa so kaj radi in preradi ostali na deželi. Dočim brojijo nekatere župnije na deželi komaj 300 do 400 duš, štejejo mestne župnije 30—40.000 duš. V teh župnijah je 9 desetink ljudi vsled premalih cerkvenih prostorov in pomanjkanja duhovnikov izključenih od božje službe. V Parizu pride na 100.000 duš 17 duhovnikov, v nekaterih podeželskih škofijah pa 260 duhovnikov. Pariz bi moral imeti 4800 duhovnikov, pa jih sedaj ima samo le 802. Posledica pomanjkanja duhovnikov je v tem, da duhovniki ne poznajo penzije: od 100 francoskih duhovnikov je 34% starih nad 60 let. Posledica je tudi ta, da morejo skoraj vsi francoski duhovniki se pečati z dušeskrbjem ter nimajo dovolj časa, da bi se pečali z znanostjo in umetnostjo, s prosveto in s politiko. To pomenja za Cerkev velik nedostatek. Verni katoliški krogi na Francoskem se zadnji čas na vso moč trudijo, da bi odpomogli pomanjkanju duhovnikov ter s tem Cerkvi najbolj

Ko nova — tako mehka in lepa — ostane volna, če uporabljate LUX!



LUX

LUX

PODALJŠUJE TRPEŽNOST VAŠEGA PERILA!

Lux pere lepo, temeljito in zanesljivo. Vse volnene stvari ohranijo vedno svojo prvotno obliko in so kar se tiče barve in tkanine ko nove. Poleg tega je Lux za roke popolnoma neškodljiv.

LUX PERE TAKO UDOBNO!

V VROČI VODI RAZTOPITI

V MLAČNI PRATI

V MLAČNI IZPLAKNITI



pomogli. V naših krajih razmere niso enake, pa vendar slične. Tudi pri nas se bo treba s tem velevažnim vprašanjem resno pečati.

Svetovni kongres katoliških delavskih društev. Meseca septembra je bil v mestu Haagu na Nizozemskem drugi mednarodni kongres katoliških delavskih društev. Na njem so bile zastopane te države: Nizozemska, Nemčija, Belgija, Luksemburška, Švica, Poljska in Jugoslavija; Španija in Avstrija sta poslali pismene pozdrave. Predsednik katoliške delavske internacionale, — nemški državni poslanec Joos — je v svojem govoru omenil, da vsled sedanje gospodarske krize ljudje trpijo ne samo telesno, marveč še bolj duševno. Razveseljivo pa je dejstvo, da je Cerkev na braniku, kar je dokazala s papeževo okrožnico »Quadragesimo anno«. Kongres je poslal papežu Piju XI. brzojav, v katerem se mu katoliška delavska društva zahvaljujejo za njegovo socialno okrožnico ter mu obljublajo, da bodo njihovi člani delovali v smislu načel, izraženih v tej okrožnici.

Doživljaji s pantrom.

Krvoločna mačka panter se še danes podi po gozdovih severnoameriške države Arkansas, kakor lev po afriških džunglah. Posebno huda nadloga je bil panter v dobi, ko so pričela prva gosteja naseljevanja po omenjeni državi. Še pred 25 leti je bilo te vrste mačk polno po močvirjih. Povodnji so prepodile večkrat zver iz ležišč med trstiko. Preganjali so pantra neusmiljeno, da se je moral zateči v gozdove po hribovju. In tamkaj, v Ozark pogorju, zaščiten od skalovja in votlin, gospodari še danes.

Panter je boječ in se plazi skozi goščave kakor kača. Ako je pa prisiljen v boj, se bori do pogina, četudi bi lahko utekel napadalcem. V napadu skuša panter svojo žrtev presenečiti na ta način, da se potukne kam v zasedo, spleza na vejo, odkoder se požene na nič hudega slutečo divjačino, na: jelena, divjo svinjo, ali tudi na ovco, ki pride slučajno po poti pod drevom. Tudi človeka napade panter. Ne mori vedno, da bi si potolažil glad, pohlep po krvi in morenju ga tira v napad.

Očividec pripoveduje o pantru dva naslednja doživljaja:

Panter napade celo družino.

»Ko je bil moj brat star 4—5 dni, je ostavil naš oče naselbino. Upal je, da se bo povrnil še taisto noč po odhodu. Iz nepredvidenega vzroka je izostal do drugega dne. Vzel je seboj puško, kakor je to običaj v severoameriških pokrajinah. Izvzemši našega velikega psa (ki je slišal na ime Tige), je bila hiša nezaščiten.

Takoj po polnoči je pričel Tige, ki je čuval večna vrata, mrmrati ter lajati, kakor bi hotel prepoditi nekoga, ki se plazi proti hiši. V njegovem laježu je bilo nekaj grozečega in izzivajočega. Jasno je bilo, da je pripravljen pes na boj z nekom, ki ga napada. Kmalu smo čuli glasove divjega boja. Moja mati je bila prvotno uverjena, da gre za volka ali kakega tujega psa. Upala je, da se bo Tige že sam obranil in obvaroval hišo. Borba je bila po par minutah končana in vsiljivec se je moral umakniti. Tige se je pomiril, a to ni trajalo dolgo. Izbruhnila je nova borba, ki je bila lju-tejša od prve.

Mati je postala nemirna. Od rojstva zadnjega otroka ni bila zapustila postelje. Bila je sama brez varstva s tremi malimi otročiči. Poklicala je hčerko Lelijo, naj se poda k večnim vratom in naj skrbno poskusi, če so dobro zaklenjena.

Drugi boj med psom in napadalcem ni bil daljši nego prvi. Komaj se je pa Tige umiril, ko ga je nekaj v tretje izzvalo. Pasji čuvaj je oslabil, zver se je posrečilo, da se je splazila mimo ter splezala na drevo, ki je stalo ne daleč od hiše. Mati je čula razločno, kako je skočila zverjad z drevesa na — hišno podstrešje.

S strahom je prisluškovala. Natančno je čula, kako je iskala zver po dilah kako odprtino, skozi katero bi lahko vdrla v stanovanjski prostor. Naenkrat so začeli padati po dimniku kosi ilovice.

Smrtni strah je popadel mater, ki je znala sigurno, kako se skuša dokopati zver skozi dimnik. Skočila je po koncu, razrezala je slamnato posteljno vložko in je nasula slame na žareče oglje. Slama se je vnela in plamen se je vzpel z bliskavico po dimniku. Zverina je zatulila od bolečine, pognala se je iz dimnika na streho in od tamkaj na zemljo in je izginila.

Ko se je vrnil drugo jutro oče in zvedel o doživljaju v noči, je takoj znal, da je bil obiskal panter našo hišo. Psa je oče komaj našel pod hišo. Obe oči sta mu bili iztrgani in po celem telesu je bil posut z globokimi ranami. Oče je zvesto žival obvezal in si je res opomogla do ozdravljenja.»

Pantra je zadavil.

»Spominjam se slučaja«, pripoveduje dalje očividec, »kako je zadavil neoborožen mož pantra. Junak se je pisal Robinzon, prebival je nedaleč od naše naselbine in je bil pravi orjak glede postave. V neki noči se je vračal z obiska proti domu. Ko je korakal skozi precej osvitljen presek v gozdu, ga je nekaj

napadlo iz grmovja. Zdelo se mu je, da mora biti kak velik pes, vendar ni imel časa za daljše premišljevanje. Nehote je stegnil roke in zagrabil zver za gol-tanec. Mož in žival sta se zvalila po tleh. Robinzon je padel na zverino. Zavedal se je, da mu gre v boju za življenje in radi tega ni upal odmakniti roke od živalskega vratu, da bi segel v žep po nož. Z vso močjo je stiskal napadalca tako dolgo vrat, dokler ni bil siguren, da ga je zadavil. Robinzon se je oglasil tisto noč z močno opraskanimi rokami pri nas in prinesel v znak zmage zadavljenega pantra.

*

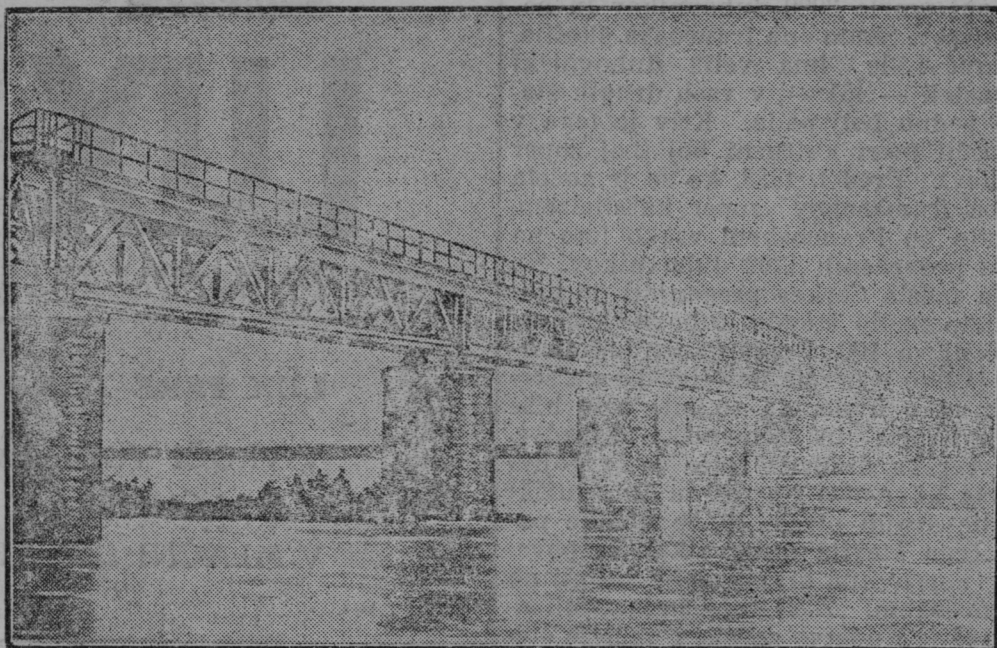


Upokojitev. Te dni je bil upokojen mariborski okrožni inšpektor in obče-priljubljeni bivši veliki župan gospod dr. Franc Schaubach.

Poroka. V soboto dne 3. oktobra je bil poročen pri Sv. Magdaleni v Mariboru g. Jakob Ciglar, strojni stavec Cirilove tiskarne, z gdč. Amalijo Klethor iz Pobrežja. Bilo srečno!

Kožuhači zaklali fanta. Ob priliki kožuhanja koruze v Razvanju pri Mariboru je bil smrtno zabođen 24letni Feliks Pukel iz Zgornjih Hoč. Ubijalec je še neznan.

Prijet ubijalec. V zgorajni notici poročamo, da je bil v Razvanju pri Mariboru ob priliki kožuhanja izvršen — uboj. Ubijalca so prijeli v petek dne 2. oktobra v osebi 23letnega Marka Borak iz Vinice na Hrvatskem, ki se je mudil pri sorodnikih v Razvanju že 2 meseca. Ob priliki pretepa Borak ni bil zraven, a ga je nekdo potegnili s palico. Udarec je Boraka toliko razlutil, da je stekel v kuhinjo po nož in je navalil na prvega, ki mu je prišel na pot in ta je bil nesrečni Pukl. Marko je zasadi Puklu skozi hrbet nož v srce. — Aretirani priznava zločin.



Vzrok spopada med Kitajci in Japonci v Mandžuriji je železniški most preko reke Hun pri Mukdenu. Most je bil baje od Kitajcev razstreljen in radi tega so pričeli Japonci s sovražnostmi.



☞ sporu v Mandžuriji. Poveljnik japonskih čet v Mandžuriji, general Minami (desno). Sovjetski vojni minister Vorocišlov (levo), ki se bo podal na Daljni vzhod, ker je tudi Rusija zainteresirana na japonsko-kitajskem sporu.

Ustrelil se je v gozdu poleg Paker nad Mariborom 20letni zidarski vajenec Anton Klobasa od Sv. Jurija ob Ščavnici.

S plinco se je smrtno zastrupil. V Celju so našli dne 29. septembra zjutraj mrtvega vsled vdihavanja plina v hiši Mete Baševe v Aškerčevi ulici 32-letnega bivšega postreščeka Joahima Klovarja, rodom iz Slivnega, občina Sv. Krištof nad Laškim. Zvečer pred samoumorom se je vrnil Klovar v svoje stanovanje in se je praznično oblekel. Izruval je iz stene plinovo cev in jo tako upognil, da mu je bila odprtina pred nosom in usti. Sedel je na zofu, potisnil roke v žep in se smrtno zastrupil z vdihavanjem plina. Vzrok samoumora je iskati v večji izgubi izposojenega denarja. Našli so pa še hranilno knjižico na 10.906 Din. Rajni je živel že dve leti od prihrankov in dedščine. Še lani so cenili njegovo gotovino na 100.000 Din. Čudno je, da se je oglasil dan pred smrtjo pri celjskem pogrebem zavodu, kjer je hotel oddati 4000 Din za svoj lastni pogreb. Zavod ni ustregel predplačilu in drugo jutro so našli čudaka res mrtvega.

Fantje so pretepli v nedeljo dne 27. septembra na cesti 15letnega dninarja Rudolfa Podpečana iz Stranic tako, da se je moral zateči v celjsko bolnico.

Ogenj uničil stanovanjsko hišo ter gospodarsko poslopje. V noči dne 29. septembra je uničil požar posestniku Ivanu Čuku, po domače Mešiču v Založah pri Polzeli, stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje. Zgorela je hišna oprava, obleka, gospodarski stroji ter prazni in z jabolčnikom napolnjeni sodi. Škoda znaša 100.000 Din, je krita z zavarovalnino le na pol. Pogorelec je tem občutnejše prizadet, ker je oče osmih nepreskrbljenih otrok.

Smrtna avtomobilska nesreča. Dne zadnjega septembra je pripeljal tovorni avtomobil Antona Tevža po cesti iz Ljubnega v Savinjski dolini. Na avtomobilu so bile poleg lastnika in šoferja Lovrenca Kumer še štiri druge osebe. Dobrih 200 m proč od znane skale Igla je šofer zgubil oblast nad vozilom, ki je krenilo s ceste v Savinjo, ki teče tamkaj tik ceste. Avtomobil se je obrnil v strugo. Od potnikov je prišla Neža Ošepova iz Solčave tako nesrečno pod voz, da jo je stisnilo čez prsa in je bila takoj mrtva. Šofer Kumer si je zlomil eno roko, drugo nalomil, ostali pa so bili le lažje poškodovani.

Gospodarsko poslopje pogorelo. Dne 29. septembra je izbruhnil zvečer požar v gospodarskem poslopiju Marije Grabner, posestnice v Zajasovniku pod Trojanami. Poslopje je pogorelo. Obstojna resen sum na požig!

Stara samomorilka. Nenadoma se je zmešalo 80letni Marti Predovič iz Hrašta, občina Suhor pri Metliki in se je pognala v Krupo, kjer je utonila.

Dva nevarna vlomilca pod ključem. Po okolici Cerknice in po Notranjskem sta vršila precej časa vlomilski in tatinski posel: 23letni Anton Čadež iz Verda pri Borovnici in 24letni J. Centa iz Želimelj. Orožniki so že bili potepuha prijeli in spravili v zapore sodišča v Cerknici, odkoder sta pa pobegnila

skozi luknjo, katero sta izkopala v steno. Po pobegu iz zaporov sta se klatala po ljubljanski okolici in vlomila v noči pri trgovcu Srečku Kobiju na Bregu pri Borovnici. Odnesele sta raznega blaga in usnja za 30.000 Din ter odpeljala plen na ročnem vozičku. Vsled zasledovanja žandarmerije sta hotela pobegniti na vlaku v Ljubljano, kjer so ju pa prijeli in izročili — roki pravice.

Požigalec na delu. Na Cikani pri Novem mestu je zažgal še neodkrit požigalec iz maščevanja stanovanjsko hi-



»Največji« nemški diplomat je baron Dörnberg, tajnik nemškega poslaništva v Bukarešti. Baron je visok 2.05 m.

Novo

SARG'S

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Že nad 50 let se daje za negovanje zob prednost Sargovemu Kalodontu. Poleg ostalih odlik je dobil sedaj še novo svojstvo, ki ga nima sicer niti eno drugo zobno čistilno sredstvo in to je učinkoviti dodatek (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu), kateri odstrani in prepreči zobni kamen, tega povzročitelja mnogih težkih zobobolov.

šico kočarice in delavke Antonije Turk. Poslopje je čisto pogorelo.

Požigalec v rokah pravice. Na Lešnici pri Kukmanu v okolici Novega mesta je v nedeljo dne 27. septembra krog 9. ure zvečer gospodinja zapazila, kako je požigalčeva roka zanetila s slamo krito hišo. Ogenj so pravočasno pogasili in prijeli tudi zločinca, ki je živel v sovraštvu z družino, kateri je nameraval zapeti žalostno pesem s pomočjo rdečega petelina.



Francoska državnik ministrijski predsednik Laval in zunanji minister Briand na potu k predsedniku nemške republike — Hindenburgu.

Zgodovinsko stara lipa pogorela. V Mačkovcu pri podružni cerkvi sv. Janeza Krstnika pri Novem mestu je pogorela večstoletna lipa. Pastirji so vsled mraza zakurili v votlem drevesu in povzročili njegovo uničenje.

Pri razkladanju z grozdem napoljenega soda si je zlomila nogo žena posestnika Vavpotiča iz Pahe pri Nov. mestu.

Divji prašič zašel v vodo. Pri Kamniku je zašel 140 kg težek divji prašič pred turbinami Bonačevega električnega podjetja na Duplici v noči v valove. Pri pregledu stanja vode je strojnik Joško Ničman zapazil zver in še poklical tovariša Debevca, ki se je oborožil s sekuro. Oba možaka sta se lotila zveri, ki ni mogla nikamor iz vode, z revolverjem ter sekuro in sta jo tako dolgo obdelovala, dokler se ni ubita potopila in so jo izvlekli iz vode pred tovarno Remec.

Redek slučaj kravje smrti. V Laborcah pri Smartnem v okolici Kranja je zašla krava posestnika Drakslerja na železniškem tiru med dva vagona, ki sta jo podrla na tla in kolesa so jej odrezala glavo.

Spremembe celjskega avtobusnega prometa. Za zimsko polletje veljajo pričeni s 1. oktobrom, sledeče spremembe: 1. Proga Celje—Rogaška Slatina se skrajša do št. Jurija ob južni žel. s povratkom od tam od 13. 34 proti Celju. 2. Proga Celje—Rečica se skrajša do Mozirja in opusti jutranja in večerna vožnja. 3. Proga Celje—Logarska dolina se skrajša do Luč; ta avtobus bo vozil tudi v trg Rečico (poleti je vozil mimo trga). 4. Na progi Celje—Podsreda se zniža voznina na 38 Din za celo progo, za ostale postaje sorazmerno. 5. Za čas od 1. oktobra do 1. junija se zniža nekoliko tudi voznina na progi Celje—Luče, oziroma Celje—Mozirje. 6. Na vseh progah se vpeljejo tour-retour karte, veljavne dva dni, z 10 do 20% popustom, to pa samo s končnih postaj in najvažnejših. Na vseh drugih progah ostane vse neizpremenjeno.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon 2358. Lastnik in vodja kirurg dr. Černič Mirko. Najmoderneje opremljen za operativne slučaje. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, žarnica »Hala«, enterocleaner. 1464

Ljudska samopomoč v Mariboru naznanja cenj. občinstvu Dravske banovine, da je ustanovila s 1. oktobrom 1931 peto skupino z oddelki A-IV, B-IV, C-IV in D-IV. V te oddelke se sprejmejo do preklica vse zdrave osebe od 51. do 90. leta in sicer za Din 1000, 2000, 4000 in 10.000, oziroma iz vseh oddelkov za 17.000 Din podpore. Ker se sprejme za vsak oddelek le omejeno število starejših članov, je takojšnji pristop jako priporočljiv. 1458

Velik napredek v negovanju zob. Eden največjih neprijateljev zob je brezdomno kamen — povzročitelj mnogih hudih obolenj. Zobni kamen se v večini slučajev odstranjuje z mehaničnimi sredstvi, kar povzroča bolečine in izgubo časa. Sedaj pa vsebuje priljubljeni Sargov Kalodont dodatek sulfocinoleata po dr. Bräunlichu in je poleg svojih že znanih odlik dobil še neprecenljivo novo svojstvo, katero odpravi zobni kamen in prepreči njegovo tvoritev in pri tem niti malo ne škoduje zobem. Ta novi dodatek v Sargovem Kalodontu predstavlja velik napredek na polju negovanja zob.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15.** 376

Filmski operaterji kot čudodelni zdravniki.

Dva filmska operaterja sta vstrajno živela dolgo časa v deželi Eskimov, da bi filmala običaje prebivalcev. Ker so pa Eskimi nezaupljivi, sta morala upotrebiti zvijače, da sta premagala strah pred kamero. Ko so postali prebivalci bolj zaupljivi, so smatrali tujce kot »medicince«, od katerih so pa tudi zahtevali zdravljenje. K sreči sta imela v zalogi **Aspirin-tablete**, ki pri prehlajenju, influenci, gripi, revmatizmu itd. vedno pomagajo. Tako sta olajšala marsikatero bolečino, pridobila sta si hitro zaupanje Eskimov in z bogato zbirko sta se povrnila v svojo domovino.

Iz zgodovine denarja.

Postanek denarja je v najtesnejši zvezi z razvojem trgovine. Ker se je posluževalo trgovanje v začetku kulturne zgodovine medsebojnega menjavanja, radi tega so iskali blago, kojega cena bi naj služila kot podlaga za oceno onih predmetov, ki so prišli v poštev pri menjavanju. Izkušnja je človeka poučila, da so živina, žito in sploh življenske potrebščine najbolj prikladne, igrati isto vlogo kakor v poznejših časih kovani denar.

Še danes se poslužujejo nizkokulturni narodi raznih živil mesto denarja. Domačini v Guatemali rabijo kakavova zrna kot denar. Pri Indijancih v Boliviji ima poper denarno vrednost, na Filipinskem otočju riž in pri Mongolih v tablice stisnjen čaj. Drugi priprosti narodi so si izbrali za denar: okraske, školjke, bisere, barvano kamenje in kovine, dokler si niso priborili baker, srebro in zlato plačilno vrednost, ki se je razširila po celem kulturnem svetu.

Po indijskih pokrajinah in po velikih otokih Južnega morja obstoji še danes pri tamošnjem prebivalstvu navada, da plačujejo pri trgovanju z biseri. Po otokih v Indijskem Oceanu služijo za denar školjke, zobi morskega volka, nojevo perje in kože divjih živali.

V stari Mehiki, v deželi Aztekov, so veljala poleg zlata za največjo dragocenost kakao-zrna, katera so nasuli po 24 tisoč v eno vrečo. Posestnik vreče s kakao zrni je veljal kot bogat mož, ki si je lahko preskrbel vsako razkošje. V Peru v južni Ameriki so posedali gotove vrste orehi isto veljavo. V zgodnjem srednjem veku so sprejemali mesto denarja celo po Evropi poper. Odredba švicarskega mesta Zürich iz leta 1345 je uredila čuden plačilni promet s poprom. V Tibetu v osrednji Aziji so plačevali nekdanj z orehi. Laplandci na severu so izdelovali sir iz mleka od severnega jelena, ki je imel plačilno moč.

Tablice stisnjenega čaja veljajo za denar ne samo pri Mongolih, ampak tudi pri drugih narodih osrednje Azije. Čaj kot denar je bil prvotno v navadi na Kitajskem v dobi prvih cesarjev iz Ming rodbine, ki je plačevala v tej obliki vojaštvo.

Tudi tobak so usiljevali španski ter portugalski osvojevalci, ki so odkrili to rastlino v severni Ameriki, pri prodiranju po južni Ameriki domačinom kot plačilno sredstvo. Kot plačilo za opravljeno delo je porinil belokožni vojak Indijancu cigaro v usta. V Virginiji v Združenih državah, v zibelki po celem svetu znane viržinke, so nekdanj

prejemali zamorci tobakovo listje kot plačilo.

Narodi, ki so se pečali s poljedelstvom in živinorejo, so smatrali v prastarih časih živino za denar. V dobi starogrškega pesnika Homerja so cenili vsako premoženje po stanju živine. Lepo okrašen trinožnik je stal 12 volov, mlada sužnja 4 vole.

Zgodovinarji trdijo, da so začeli kovati prvi denar v Lidiji v Mali Aziji. Med razvalinami starolidskega mesta Sardes, kjer je vladal pravljico bogati kralj Kröz, so našli najstarejši kovani denar.

*



Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Sladkor za 1 Din pri kg dražji. Vlada je povišala trošarino na sladkor. Dozdaj je ta trošarina znašala 5 Din pri kilogramu, sedaj je povišana na 6.65 Din pri kg, torej za 1.65 Din. To velja za sladkor v kockah, kristal in prah. Donos trošarine na sladkor je znašal leta 1929 — 514.1 milijona Din, leta 1930 pa 486.5 mil. Din. S povišanjem trošarine na sladkor bo državna blagajna pridobila, ako ostane vporaba sladkorja na isti višini, okoli 150 milijonov Din. Da ne bi sladkorne tovarne v naši državi povišale cen sladkorja za znesek, za kolikor je bila zvišana trošarina, je vlada istočasno znižala uvozno carino za sladkor v kosih od 4.40 na 3.45 Din. Novi zakon tudi odreja, da se cene sladkorja v podrobni razprodaji in v tovarnah ne smejo zvišati za več kot za 1 Din v primeri s ceno, ki je bila v veljavi 15. avgusta tega leta.

Prva razstava rodovniške živine in premovanje, združena s plemenskim sejmom, se vrši v Slovenjgradcu dne 15. t. m. ob 9. uri dopoldne. Razstavljen bo 15 starejših bikov, 5 mladih bikcev, 120 krav in 20 telic. Vse te živali, predvsem krave, so glede uporabnosti (mlečnosti) kontrolirane po uradnih organih ter so pri vseh lastnikih živali v vpogled uradno overjeni rodovniški izpiski in podatki glede mlečnosti ter pokolenja. Zanimanci za našo belo marijadvorsko živino, ki je najbolj priljubljena na dunajskem trgu in glede katere se občuti v Avstriji najmanjša oddajna kriza. Obiščite razstavo in sejem v čim večjem številu! Razstavni odbor.

Velenje. Banska uprava je odredila, da se premovanje rodovniške živine ne vrši, kakor je bilo določeno, dne 5. oktobra, ampak je bilo preloženo na dan 16. oktobra. Premovala se bo izrecno le rodovniška živina. Radi tega se naznanja, da se bo živina od rodovniške komisije še enkrat pregledala in ocenila in z ozirom na dobljene točke živino obdržala, odnosno izbrisala iz rodovnika. Glede tega se opozarja vse člane, skrbite in negujte živino, da bo lepa in snažna in s tem sposobna za razstavo. Živina se mora prignati do 8. ure na sejmišče v Velenje, kjer se bo uvrstila po

zaporednih številkah. Banska uprava pošlje komisijo, ki bo sporazumno s srezkim kmet. referentom g. Wernigom ocenila živino in po dobljenih točkah delila nagrado. Ker se bodo isti dan vršila tudi razna predavanja naših najboljših strokovnjakov, je v vašem interesu, da posestniki in gospodinje iz naše lepe šaleške doline od blizu in daleč prihitite ta dan na živinorejski praznik v Velenje. Razstavni prostor bo pestro urejen, videla se bo ocenjena najboljša živina naše doline, od katere upamo v teku par let pokazati najboljši plemenski material. Ker je taka živina skoraj za polovico dražja, bodo tega najbolj veselili naši žepi. Zato dne 16. oktobra vsi v Velenje!

Pojasnilo k sadni razstavi v Ptuj. Na mnoga vprašanja radi vožnje po železnici daje pojasnilo razstavni odbor za I. banovinsko sadno razstavo in sadni sejem v Ptuj, da je generalna direkcija drž. železnic dovolila polovično vožnjo po jugoslovanskih železnicah in sicer za vse vlake razun SOE na ta način, da si kupi dotičnik, ki namerava obiskati razstavo in sadni sejem v Ptuj, pri odhodni postaji celi vozni listek do Ptuja, katerega pa pri izstopu v Ptuj ne odda, temveč ga obdrži za brezplačni povratek nazaj. Seveda si mora na razstavi od razstavnega odbora dobiti potrdilo, da je razstavo posejil, kajti le s tem potrdilom velja prvotni vozni listek za brezplačni povratek. Polovična vožnja je dovoljena v času od 9. do 17. oktobra 1931. Enako je tudi znižana tarifa del II, odsek B XIII za blago, ki se pošlje na razstavo. Dalje se nam poroča, da bode ves čas razstave obratovala v Ptuj najnovejša in po modernih principih urejena tovarna za sadne in grozdne sokove Josipa Orniga. Ta tovarna, ki je menda enake vrste še ni v naši državi, bo postavljena na vpogled vsem obiskovalcem razstave brezplačno, na razstavi sami pa bodo razstavljeni sadni sokovi te tovarne ter v okrepčevalnici za poskušnjo na razpolago — seveda proti plačilu. Ptuj, ki je vinski in sadni cen-

trum, je postal hkrati tudi centrum za sadne in grozdne sokove. Na dan otvoritve razstave dne 11. oktobra bode v Ptuj tudi sadjarski shod popoldne ob 15. uri v Narodnem domu. Na tem občnem zboru se bodo obravnavala zelo važna vprašanja o sadjarstvu, ki bodo velikega pomena za bodočnost. — Na razstavi bode mogoče videti sadni izbor vseh srezov Dravske banovine ter pakovano sadje po zahtevah svetovne trgovine.

Sv. Jurij ob južni žel. Vedno večje zanimanje vlada pri nas za sadno razstavo, ki jo priredi naša sadjarska podružnica. Razstava se vrši v nedeljo dne 11. oktobra v osnovni šoli. Ob otvoritvi po prvi službi božji bo tudi predavanje. Člani podružnice in drugi sadjarji se prosijo, da lepo pripravijo sadje od vseh boljših sort, ki ga nameravajo dati na razstavo. Prinesejo ga naj potem do petka dne 9. oktobra zvečer v osnovno šolo, kjer ga bo sprejemal g. upravitelj šole. Razstavljalcem najlepšega sadja se bodo dajala tudi odlikovanja in nagrade. Da bo vsakemu mogoče si ogledati sadno razstavo, se ne bo pobirala nikaka vstopnina. Ker še bo takrat obilo sadja za prodati, se vabijo tudi kupci, da pridejo na razstavo, kjer bodo lahko sklepali kupčije. Člane razstavnega odbora se prosi, da pridejo prihodnjo nedeljo po prvem sv. opravilu v osnovno šolo na sestanek, kjer se bodo dogovorili o vseh podrobnostih.

Za sadno razstavo in grozdni sejem v Sevnici dovoljena polovična vožnja. Z rešenjem generalne direkcije drž. žel. v Beogradu je dovoljena vsem posetnikom sadne razstave za sevniško Posavje v Sevnici od 4. do 11. oktobra t. l. in vsem posetnikom sejma za vinsko grozdje, ki se vrši v okviru sadne razstave polovična vožnja na vseh osebni in brzih vlakih izven SOE in sicer za vse proge ljubljanske in zagrebške direkcije. Polovična vožnja velja za potovanje v Sevnico do 11. oktobra, za povratek pa do 13. oktobra t. l. Vsi posetniki sadne razstave kupijo na odhodni postaji cel vozni listek opremljen z mokrim žigom, ki velja potrjen

od razstavnega odbora tudi za povratek. Za razstavno blago velja popust predviden v tarifi del II odsek B XIII.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo je naprosilo merodajne činitelje v Beogradu, naj izposlujejo tudi za Jugoslavijo letni kontingent 10.000 starih stotov hmelja za izvoz v Francijo po znižani carini 200 frankov za 100 kg, kakor je to dosegla ČSR za leto 1931 ter 1932. Kakor znano, je Francija dvignila carino za hmelj od 125 frankov na 400 frankov za 100 kg, kar bo naše domače hmeljarstvo zelo otežkočilo.

Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Žalec, 1. X. 1931. Začetkoma sezone se je letošnji pridelek oenil na 16.000 starih stotov, kar se je sedaj dokazalo za prenizko. Letina 1931 se cenil na 18.000 do 18.500 starih stotov, od katerih je prodanih skoro 90%. Kupčija bolj miruje. Prima blago je skoro prodano. V tukajšnji javni oznamovalnici za hmelj se je do danes signiralo 2112 težkih bal po 150 kg.

*

J. V.

Pokončavanje sadnih škodljivcev v jeseni.

(Nadaljevanje.)

Škropila in škropilnice.

Sadna trgovina danes zahteva od producenta lepo, dobro razvito, zdravo sadje. Marsikateri sadjar je letos pri prodaji svojega sadja doživel neprijetno presenečenje, ko mu je kupec škartiral večino sadja vsled slabe kakovosti.

Dobršen del neodgovarjajočega sadja gre seveda na rovaš neprimerne obiranja, sploh nepazljivosti pri obiranju samem in ni čuda, da se kupec brani blaga, ki ni bilo pravilno obrano, oziroma nudi za tako manjvredno sadje le majhen del onega zneska, ki bi ga sadjar lahko dosegel, ako bi sa-

Fr. Ks. Meško:

Njiva.

Sili mu skozi zobe, da jih razklopi. V debelem traku se mu siplje v usta — prav kakor moka tistemu mlinarju, ki je slišal o njem, da si je po krivici nagrabil veliko kašto. A neke noči, ko jo je šel ogledovat in se veselit svojega zaklada, je zdrknil z lestvice v kašto. Naglavički je padel v moko. Vase ga je potegnila krivična moka, utonil je v nji. V smrtni uri se je je do sitega najedel, ker je v življenju nikoli sit ni bil . . .

Matija ni mogel več dihati. Bobnelo mu je v ušesih, kakor bi gremela tik njega tromba sodnega dne in bi se ob njenem strahotnem glasu širni svet podiral.

Zastajalo mu je srce. Strašna groza ga je pretresala.

V ti grozi se je z zadnjimi mislimi spomnil svoje krivice. In je z zadnjimi močmi zaprosil:

»Moj Bog, usmili se me . . . usmili se me!«

S to prošnjo se je pogreznil v nezavest. Smrt ga je objela s koščentimi rokami, pritiskala ga tesneje in

tesneje k sebi, da je ledenel ob groznem mrazu njenih prsi . . .

Kaj je imel zdaj Matija od Korenove njive, kaj od vseh skrbi, od vsega trpljenja zaradi nje?

Širne dežele in cela večnost so ga ločile od nje . . .

(Konec.)

Črna smrt.

I.

Žid Aron Izerlin, daleč po deželah znan bogatin, skopuh in izposojevalec denarja na krvave obresti, čigar pradedje so že v 14. stoletju s svojimi zlatniki v denarnih zadregah pomagali celo mogočnim nadškofom solnograškim, je proti večeru toplega aprilskega dne v letu Gospodovem 1645 počasi stopal čez Minoritski trg v Ptuj. Ni ga z radostjo in občudovanjem navdajalo veličastno, kakor razcvetela roža krasno in mameče pročelje cerkve. Nemirno, pohlepno je z živahnimi jutrovsko-črnimi očmi božal in ob enem v mislih tatinsko-oprezno prodiral mogočne zidove cerkvene in samostanske. In je zraven z zavistjo in grenkobo razmišljal: »Visoko in svetlo domovje imajo očetje minoriti. A moje je nizko in temotno. Zame sicer dobro. Toda

Za smeh,

Rekrut mlo vzdihuje: »Najrajši bi bil mrtev in pokopan.« Starešina: »O, kaj pa, seveda! To bi bilo za vas najlepše; cel dan ležati pa nič delati.«

Gospa Selanova je obiskala zdravnika-specialista, ki ji je dejal: »Vaše zdravje ni popolnoma v redu. Svetujem vam, da se pogosto kopljete, biti morate dosti na svežem zraku in oblačite se kot likor mogoče lahko.« »Kaj ti je povedal zdravnik?« je vprašal mož, ko se je vrnila domov. »Je dejal, da moram v morskopališče, moram se mnogo z avtomobilom voziti ter dobiti več novih poletnih oblek!«

dje previdno obral. Previdno in pravilno obiranje, ne otepavanje drevja s koli itd., se gotovo izplača in jalov je izgovor onega sadjarja, ki misli, da bo za obtolženo blago dosegel isto ceno kot za lepo.

Ako pa želi sadjar doseči za svoje sadje čim ugodnejše cene, kar mu bo mogoče le pri lepem, dobro razvitem in pred vsem zdravem sadju, je prvi pogoj, da bo sadno drevje obvaroval pred škodljivci, ki so najhujši sovražniki.

Marsikateri sadjar bode zopet dejal: »Pa nisem do sedaj ničesar napravil, in je kljub temu obrodilo.« Žal, da se baš ta izgovor le prepogosto sliši, največ pa radi tega, ker si večina sadjarjev še vedno ni svesta usodnih posledic takega ravnanja. Sadno drevje, ki ga zanemarjamo in dopustimo, da se na njem razpasejo škodljivci, ne more uspešno kljubovati, polagoma hira, ne obrodi in ako obrodi, sad ni dobro razvit, ni zdrav in tudi ne lep.

In kaj ima sadjar od takega drevja? Prav nič! Ali ni škoda, da umira kapital v sadnem drevju, ki bi lahko pripomogel marsikateremu sadjarju do blagostanja? Vsi napor merodajnih faktorjev in vse hvale vredna inicijativa poedincev bo ostala brez pravega uspeha, ako se sadjar ne bo zavedal dolžnosti, da je treba sadno drevje tudi negovati, ako želi, da mu bo doneslo denarni uspeh.

Sadjar bi moral torej uporabljati vsa moderna in preizkušena sredstva, da obvaruje svoje drevje pred škodljivci. Imamo na razpolago nebroj škropilnih sredstev, preizkušenih in izbornih, cenejših in dražjih. Omenil bi pri tej priliki sredstvo, ki se je v zadnjem času prav dobro obneslo in ki se izdeluje pri nas doma v Celju, to je: »Garkon.« Zadnji komisijonelni ogledi škropiljenih sadovnjakov po strokovnjakih n. pr. v konjiškem srezu, so dokazali, da smo dobili z Garkonom izborno in učinkovito sredstvo. Drevje

n. pr., ki je bilo lansko leto do polovice črvivo, napadeno torej po zavijaču, kakor tudi drevje, ki je močno trpelo po fuzikladiju (škrlupu), je po dva- do trikratnem škropljenju z Garkonom v letošnjem letu ne samo krasno obrodilo, sad je ostal tudi popolnoma zdrav in močno razvit in lep. Škropiti pa je treba v pravem času. Z Garkonom n. pr. bi priporočali škropiti enkrat pozno v jeseni, ko je drevje že golo, ker lahko škropljenje obavljamo v močnejši koncentraciji škropila, spomladi pa pred cvetjem in po cvetju.

Za škropljenje sadnega drevja se pa mora sadjar posluževati škropilnice. Škropilnice za sadno drevje so ponajveč samodelne in delujejo z močnim zračnim pritiskom. Slednje je vsled tega v prvi vrsti potrebno, ker vporablamo pri visokodebelnem drevju bambusove cevi, da dosežemo najvišje vrhove. Samodelno škropilnico bi si moral danes omisliti vsak napreden sadjar. V samodelnih škropilnicah imamo danes celo vrsto inozemskih fabrikatov, omeniti pa hočemo posebej, da se izdelujejo škropilnice tudi v naši državi od domače tovarne »Kovina«, ker smatramo, da je pri isti kakovosti blaga treba dati prednost domačemu izdelku. Poleg tega imajo škropilnice »Kovina« še to prednost, da avtomatično zaprejo dohod određene količine škropila, da torej ni treba šele škropila odmeriti. Za večje nasade pridejo prevozne škropilnice v poštev s 60 litri vsebine. Te se lahko vozijo med nasadi in istočasno omogočajo škropljenje z dvema odvodi. (Nadaljevanje sledi.)

Pri hemoroidalni bolezni, zaprtosti, natrganju črevah, abscesih, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih emocije prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 4



PREZIMOVANJE POVRTNINE.

Sledeče povrtnine je možno ohraniti dalje časa sveže: belo in rdeče zelje, ohrovt (kel), rožni kupus, kolerabice, rdeče in rumeno korenje, zelena, črni koren, redkva, pesa, pori, čebula in solata. Popolnoma neobčutljiv proti mrazu je črni koren. Skorajda neobčutljivi so solata, porj, kel in rožni kupus, ki rabijo v zelo hudi zimi brez snega le lahko kritje s smrečevjem ali s slamo. Ravno tako je ravnati z gredicami z zimsko špinačo in solato.

Prezimovanje povrtnine je zelo enostavno. Da se pa dobro obnese, je pred vsem predpogoj, da je povrtnina dobro razvita in zrela ter da je prostor v vsakem oziru odgovarjajoč. Radi nevednosti se vsako leto pokvarijo velike množine dobre zimske zelenjave bodisi da zmrznejo ali segnijejo.

Najprimernejši čas za vlaganje ali vkletenje je oktober in november, ko nastopi mraz in preneha rast. Spravlja se le ob lepem in suhem vremenu, ker se s tem prepreči gniloba. Malce mraza zviša trpežnost zelenjavi, le zelena je občutljiva in jo je treba pravočasno pospraviti na varno. Najboljše se drži zelenjava na prostem v jarkih, med tem ko v kletih vsled toplote pogosto segnije. Poškodovane, počene ali slabo razvite rastline niso za hraniti ter jih je treba najprej porabiti.

Vso za zimo odločeno povrtnino se izruje s koreninami vred iz zemlje. Pri zeljnih in kelovih glavah se odstranijo vsi veliki zunanji listi. Korenje, pesa in redkev se odtrga, pri zeleni se srček pusti.

Nato se izkoplje 1½ m širok in 30 cm globok jarek. Izkopana zemlja tvori krog njega zaščitni nasip. Ta je pokrit s tanko plastjo šibja, da voda lažje odteka. Nato se vložijo zeljne in druge

Nežnócutno. V neki berlinski zakotni krčmi so se vsak večer zbrali skupaj različni delavci, da malo pokramljajo. Nekoč bere eden od njih v časniku: »Fric Sulc je umrl včeraj!« Enoglasno so vsi vprašali: »Je li to naš tovariš Sulc?« Seveda!« odvrne oni, »že 14 dni ga ni bilo semkaj!« Vsi utihnejo in se žalostno spominjajo umrlega tovariša. Kar se naglo odpro vrata in Sulc vstopi vesel v krčmo. Vsi osupnejo in ga začudeno gledajo. Kar sapo jim je vzelo. Le eden je bil toliko miren, da je tiho rekel: »Pst! Otroci, on še tega ne ve!«

Smola. On: »Čudovito majhna usta imate,

žena Estera in hčerka Rahela, roža v Izraelu, si želite imenitnejše in svetlejšee.«

Sklonil je glavo z dolgo, ob robih že belo cetočo brado. Zazibal se je v razmišljanje, ne bi li vendar kazalo ugoditi srčnim željam ženinim in hčerkinim.

»Če bi odkupil palačo kateremu mestnih trgovcev? Mislim, da bi jo dobil še dovolj poceni. Saj so mi ti ošabni gojimi* skoro vsi dolžni. Ali bi naj vendar sezidal nov dom? A Bog Abrahamov, ko so pa ljudje tako pohlepni in gladni po tem našem uboštvu! Kdo ve, koliko zlata bi jim moral odtehtati.«

Kakor bi odganjal te nadležne misli in skušnjave, je stresel glavo. Ostri pogled se mu je spet in spet vsesaval v visoko stavbo samostansko in v monumentalno, umetniško okrašeno pročelje hiše božje.

»Koliko tisočakov leži zazidanih v teh zidovih! Mrtvi kapitali! In bogastvo v cerkvi! Brez koristi se stara in plesni. Ne razumejo gospodarstva ti gojimi! Tudi očetje ne, dasi so učeni možje. Ti še najmanj! Kako bogati so, si pravijo ljudje. Večjo veljavo jim daje pri ljudeh to namišljeno bogastvo. Pa vem, da je namišljeno. Ko pa ne znajo denarja vsejati in oploditi, da bi se jim množil in bi jim rodil stotero in tisočero. Ah, zahvaljen Gospod, Abrahamov Bog,

* Kristiani.

Aron Izerlin je modrejši. In bogatejši, dasi stanuje z Estero, punčico svojega očesa, in z Rahelo, svojega življenja solncem, v nizkem, vlažnem domu.«

V skoro divji radosti in mogočnem, samozavestnem ponosu so mu zagorele oči ob teh mislih. A že se je mešal v veselje srd: »Zaničujejo nas gojimi. A kaj nam morejo? Z zlatniki in srebrniki potlakam široke hodnike samostanske — in mi še ostanejo! Naj store isto očetje, če morejo. Naj izrujejo kamenje po hodnikih...«

Dolgi, suhi prsti so se mu v razburjenju skrčili. Upale prsi so mu krčevito zadržtele, kakor bi ga dušil silen, z vsemi močmi zadrževan in le s težavo premagovan kašelj.

In se je res moral s silo krotiti, da ni glasno kriknil. In da se ni zmagoslavno zasmejal ob sladkih mislih na svoje bogastvo in ob bridkih, kako ga gojimi zaničujejo in sovražijo. A njegovemu zlatu se vendar klanjajo!

V teh sladko-grenkih mislih so ga zmotili štirje možje, ki so prav tedaj stopili iz samostana.

Toliko da jih je Izerlin zagledal, se jim je kar od srede trga odkril in se jim ponižno in globoko poklonil.

Dobro je poznal vse štiri. In je vedel, da njih osebe pomenijo bogastvo in moč. To pa je bilo zanj na svetu edino uvaževanja in spoštovanja vredno.

glave v vrste druga poleg druge in zakopljejo globoko v suh pesek do glave, pri zeleni gledajo samo srčki iz peska. Ko nastopi mraz, se pokrije jarek s smrečjem, ali se pa položijo preko jarke fižolovke in čez nje slama ali trstje. Ob lepem toplenem vremenu je jarke odkriti, ker bi sicer zelenjava segnala.

Ako je zemlja težka in ne prepušča vode, je potrebno, da se izkoplje krog in krog nekoliko globokejši jarek, ker bi sicer povrtnina v svojem prezimovališču utegnila utoniti. Za težko zemljo je priporočljivo, da se povrtnina zasuje na 1½ široki gredi, krog katere se nameče 40—50 cm visok nasip zemlje.

Zelje in ohrovt se prezimi tudi sledeče: Vzame se s koreninami vred iz zemlje. Nato se korenine odrežejo, ker vlečejo vlago. Kocen pa mora brezpo- gojno ostati, ker iz njega dobiva glava hrano, vsled česar ostane sveža in sočna. Z dolgo slamo se zvezeta po dva kocena skupaj in glave obesijo v hladni zračni kleti ali drugem pred mrazom varnem prostoru čez napeto vrvo ali drog, tako da se glave ne dotikajo.

Korenje, pesa, redkev se vloži v kleti v suh pesek v vrste, torej: pesek, nato korenje itd. Le zelena se sme vlagati v samo eno vrsto.

Karfijola, ki še nima rože, se dvigne z nekaj zemlje iz tal in posadi v vlažen pesek v svetlem, pred mrazom varnem prostoru.

Pozno endivijo je najbolje pustiti nepovezano na gredah. Ko nastopi mraz, jo je pokriti z listjem. Tako se ohrani preko Božiča.

Peteršilj in drobnjak se presadi v lonce in sicer toliko kolikor se potrebuje po zimi zelenja. Lonci se postavijo v klet in nato po potrebi v topel svetel prostor, kjer kmalu rastlina poganja. Peteršiljeve korenine pa se zakopljejo v kleti v pesek.

Česenj in čebula se hraneta v hladnem prostoru, kjer ne zmrzuje.

Klet, kjer se spravi povrtnina za zimo, mora biti suha, vzorno čista ter

hladna, vendar pa varna pred hudim mrazom. Dati se mora dobro zračiti. Zato hla klet je za prezimovanje popolnoma neodgovarjajoča, ker se tvorijo v njej plesen in pospešuje gniloba. Vedno in vedno je treba zračiti in tudi ob hudem mrazu od časa do časa v opoldanskih urah odpreti okna.

Jabolčna juha.

Kiselasta jabolka olupi in razreži na krhle. Kuhaj z malo vode, da postanejo mehke, nato jim dodaj podmetek iz vode in moke, soli in kuhaj pri majnem ognju, da se juha zgosti. Postavi na mizo z zabeljenim fižolom.

Jabolčni štrukelj z orehi.

Kiselasta jabolka olupi in naribaj na ribež za repo. Potresi s par žlicami sladkorne sipe, primešaj par pesti pomletih orehov in primerno toplene smetane, en jajček in malo cimeta. S tem nadevom namaži tanko raztegneto testo za štrukelj (1 liter bele pšenične moke, 1 jajček, malo mlačne vode in sol), zavij, položi v primerno namazano pekvo, pomaži površ s smetano in speci v srednje vroči pečici. Še topli štrukelj zreži na štiri prste dolge kose, naloži na krožnik, potresi s stolčnim sladkorjem in postavi na mizo.

Jabolčna potica iz kvašenega testa.

Napravi kipeno testo iz 1½ l bele pšenične moke, 2 rumenjakov in 1 cellega jajca (ali 2 celih jajc), 2 velikih žlic trdega masla, 3 žličke sladkorja, 3 dkg kvasa in potrebnega mleka. Testo naj bo voljno in ne pretrdo. Ko vzide, ga razvaljaj za prst debelo, namaži prav tanko s češpljevo marmelado, nato nadevaj eno vrsto jabolčnih rezin (kislata jabolka olupi in nareži za nožev hrbet na debelo), potresi s sladkorno sipo in cimetom, črez polij toplene smetane, zavij, položi v omaščen lončen model ali v pekvo, pusti da vnovič kipne, pomaži površ s smetano ali raz-

tepenim jajčkom in speci v krušni pečici ali pečici.

Buče z mlekom in orehi.

Bučo olupi in strebi. Nato jo zreži na prst debele kocke in kuhaj v toliko vode, da ravno pokrije kocke. Ko so mehko kuhane, ocedi nekaj vode, ako imaš pa dovolj mleka na razpolago, pa ocedi vso vodo. Zalij buče z mlečnim podmetkom, kakor je pač potrebno. V slučaju, da odcediš vso vodo iz buč, mora biti podmetek redek, sicer pa primerno gost. Soli in pusti ob majnem ognju kuhati, da se jed zgosti. Končno primešaj par pesti zmletih orehov ter par žlic smetane.

Buče kot prikuha.

Olupljeno in strebljeno bučo zribaj na ribež za repo. Napravi svetlo prežganje z malo seklano čebulo, dodaj zribane buče, hitro premešaj in takoj poškopri z dobrim vinskim ali sadnim kisom. Dodaj kumine in malo soli. Premešaj in pusti, da se pari ob majnem ognju. Ne prilivaj vode, ker jo buče same spustijo. Po okusu lahko dodaš fino seklanega zelenega peteršilja, za nožev špico ruderče paprike in vršiček janeževega stebelca. K tem bučam postavi na mizo krompir v poljubni pripravi, v kosih, pražen, pečen ali kuhan v oblicah.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 3. oktobra so pripeljali 92 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 14 Din, slanina 14 do 16. Kmetje so pripeljali 6 voz sena po 80 do 95, 4 slame po 70 do 75, škop 150, 2 voza detelje po 90 do 100. Pšenica 1.75 do 2, rž 1.75, ječmen 1.50, oves 1.25 do 1.50, kuruza 1.50, proso 2.50, ajda 1.50, fižol 1.50 do 2, luščeni grah 10 do 12. Kokoš 30 do 45, piščanci 25 do 50, raca 18 do 22, gos 40 do 60, puran 40 do 60, divji zajec 25 do 30, fazan 17 do 22, srnjak 10 do 16, jerebice 10 do 12.

V visokoraslem, vitkem duhovniku v dopetnem, črnem, z belo vrvico prepasanem talarju je takoj spoznal očeta Aleksandra, učenega, vsepovsodi spoštovanega minoritskega gvardiana. Postarni gospod z dolgo, ob robéh in spodaj že močno posivelo brado je bil Filip Sagadin, ptujski mestni pisar, mestnemu sodniku desna roka, malone istotako mogočen in ugleden kakor sodnik sam. Poznal ga je vsak otrok v mestu, kako ga ne bi skoro petdesetletni Aron Izerlin! Saj je imel le prepogosto opravke pri sodišču; z dolžniki, ki mu niso redno plačevali in so mu le preradi odtrgovali s čudno opravičbo, da jih je tako in tako prevaril in ociganil in jim zaračunal grešno visoke obresti. Prav tako mu je bil znan cve-toči mladenič v družbi: pisarjev sin Dominik. Tudi četrti mož v kmetski obleki, a bogati, z velikimi srebrnimi gumbi na telovniku in s srebrnimi zaponkami na plahetajočem plašču, mu ni bil tujec. Saj ni bil od daleč. Janez Rajavec, bogat kmet na Hajdini, hajdinskemu župniku brat, je bil.

Še počasneje je korakal Aron čez trg. Pozorno je škilil proti samostanu, lakotno vlekel na uho, kaj gospodje govore.

Videl je, da se je Dominik takoj pred samostanom od družbe poslovil. Spoštljivo je očetu gvardianu poljubil roko. Rajavcu je segel v roko in mu toplo naročal:

»Pozdravite mater in Rozko, stric.«

Aronu je bilo znano, da je Dominikova mati Rajavčeva sestrična; zato so pač Rajavca pri pisarjevih klicali kar za strica.

»Pozdravim, lepa hvala. A pridi kaj k nam. Ženske bo veselilo.«

»Pridem, brž ko mi bo mogoče. Morda že jutri.«

»Sporočil materi, da kmalu pridem. Do onstran Drave spremim strica«, je naročeval gospod Sagadin sinu. S tihim zadovoljstvom in neprikritim ponosom je zrl za odhajajočim, ki se je šele pred nekaj dnevi po dovršenih pravnih študijah vrnil v domače mesto, da nastopi tu službo pri mestni sodnji. Da postane prej ali slej naslednik mestnemu sodniku, je na tihem upal mladenič, je bil trdno prepričan oče.

»Pravijo, da bo Rajavčeva Sagadinova nevesta«, je pomišljal Aron. »Ni si izbral napačne neveste. Krasotica — »Roža Ptujkega polja« ji pravijo. Tudi denarja bo gotovo precej. Rajavčeva edinica je.«

Spet so mu zagorele oči v čudnem blesku, ko je pomislil na bogastvo kmetovo in na svoje zaklade, na zlato in na hčerko Rahelo.

»Ah, beračija bo to proti doti, ki jo dobi moj otrok! Kneza ji lahko kupim, če si ga poželi.«

Preden je zavil ob cerkvenem voglu v ozko stransko ulico, je postal. Ozrl se je še z dolgim, malo prijaznim pogledom za trojico, stopajočo čez trg v

gospodična! Ona: »Da, da?« On: »Da, da! Mislim, če bi zazdehal, bi si morali usta pokriti z obema rokama.«

Vrnil ji je. Ona: »Ko sem te vzela, sem mislila, da si korajžen mož.« — On: »Tako so mislili tudi vsi drugi!«

Mu je zasolil. Kelvišar: »Kadar kaj zelo globoko razmišljam, Kopišar: »Potem pa si prižgem cigaro. — gotovo ne zakadiš dosti!«

V nedeljo je gospod župnik na prižnici zelo ostro bičal pregrehe ljudi. Ravnokar je v cerkev vstopila stara ženica. Prišla je nepozno in gledala, da pride do svojega sedeža. Tu pa povzdigne

Celi orehi 6, luščeni 32. Hren 12, kisló zelje 4, repa 2, buče 0.50 do 1, gobe 1 do 2. Grozdje 3 do 5, jabolka 8 do 4, breskve 4 do 6. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 28 do 32, med 12 do 20, slive 3 do 5, surovi kostanj 2, pečeni 6 Din.

Mariberski živalski sejem dne 29. IX. 1931. Prignanih je bilo 7 konj, 9 bikov, 65 volov, 231 krav in 4 teleta, skupaj 316 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4.25 do 6.75 Din, poldebili voli od 3.50 do 5.50, plemenski voli od 2.75 do 4, biki za klanje od 3 do 4.50, klavne krave debele od 2.75 do 3.75, plemenske krave od 2.75 do 3, krave za klobasarje od 1.50 do 2.50, mlada živina od 3.50 do 6 Din. Prodanih je bilo 219 komadov, od teh za izvoz v Italijo 24 komadov.

Mariberski svinjski sejem dne 2. okt. 1931. Na svinjski sejmu je bilo pripeljanih 400 svinj in so bile cene sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 40 do 80 Din, 7—9 tednov stari 90 do 100 Din, 3—4 mesece stari 150 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 300 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto stari 550 do 750 Din, 1 kg žive teže 7 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 12 Din. Prodanih je bilo 155 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 14 do 16 Din, II. vrste od 10 do 12 Din, meso od bikov, krav in telic od 6 do 8 Din, telečeje meso I. vrste od 18 do 24 Din, II. vrste od 10 do 12 Din, svinjsko meso sveže od 12 do 25 Din.

★

Vprašanja in odgovori.

H. A. v L. v.

Bil sem pri ljudskem štetju 14 dni popisovalec in nisem nič za to dobil. Ali lahko kaj zahtevam?

Odgovor:

Po zakonu ne. Pač pa se spodobi, da vam občina za to nekaj da, če ste imeli škodo in ste morali drugega najeti.

A. G. v B.

Imam sod od laškega olja, kako ga očistim za mošt?

Odgovor:

To gre zelo težko, ker se je les olja navžil, pa je treba sod vzeti narazen in ga izobljati.

J. V. v S.

Imamo skupno pašo. Domačini posedujemo tri četrtine pašnikov. Ostalo so kupili sosodje, ki sedaj ne puste pasti. Kaj naj storimo?

Odgovor:

Ako ste prodali in si niste s pogodbo zagotovili pravice pasti tudi po njihovih travnikih, ne bo vam uspelo. Take pravice naj bodo vknjižene, potem držijo.

Št. L. v št. V.

Ali bom res kaznovan, ker sem prodal les kupcu, ki nima obrtne pravice? — Kdo je odgovoren za redno dostavo pošte, pošta ali občina?

Odgovor:

Kaznovan bo kupec, vi pa ne, ker vi smete vsakemu svoj les prodati. — Za redno dostavo pošte je odgovorna pošta, ne pa občina. Pritožbe zoper pošto je nasloviti na ravnateljstvo pošte v Ljubljani.

J. T. v C.

Kako izvzem za bivališče osebe, ki že dve leti prebiva neznano kje v naši državi.

Odgovor:

Če veste za mesto ali občino, bo lahko šlo. Vsak mora biti na policiji ali pri občini prijavljen. Če pa tega ne veste, potem pa je samo to sredstvo, da daste v one časopise inserat, o katerih mislite, da jih dotični gotovo čita.

M. K. v O.

Stanujem v koči, ki jo je mladoletni podedoval. Mačehi gre šele po petih letih tukaj stanovanje in prevzitek, hoče me pa že sedaj ven spraviti. Kako se naj branim?

Odgovor:

Ako je lastnik hiše mladoletni, potem odloča varuh. On bo ščitil korist mladoletnega, če kaj za stanovanje plačujete in vas bo pustil notri.

A. L. v O.

Leta 1918 sem kupil posestvo in sedaj dognal, da ga je 10 arov manj kakor je prodajalec trdil. Tudi mi je zamolčal, da gre čez posestvo služnostni pot. Ali lahko zahtevam odškodnino?

Odgovor:

Vi ste pa zelo pozno začeli gledati, kaj ste kupili. Zapomnite si: Predno se kupi, je treba vse pregledati, tudi zemljiško knjigo in izplačat šele, ko je vse urejeno.

N. J. v M.

Kdaj se začne v Mariboru trgovski tečaj?

Odgovor:

Se je že začel. Morda vas naknadno še tudi sprejme. Pišite na Legatovo trgovsko šolo v Mariboru.

M. M. v P.

Moj sin je vojni invalid in sedaj že dve leti ne dobiva več podpore. Kam se naj pritožim?

Odgovor:

Nekaj se ne ujema. Ako je leta 1925 služil v Macedoniji in ozebel, da so mu prste porzali, ni vojni invalid, ampak je sedaj v vojaški službi postal invalid. Ker ste dve leti molčali, bo sedaj težko kaj doseči. Svetujemo vam, da pišete na dvor kralju, kjer razložita celo zadevo.

K. I. v št. I.

Lani sem kupil s posojilom drago posestvo, letos pa cene padajo. Kaj se bo zgodilo z menoj?

Odgovor:

Enak strah in skrb navdaja tudi še mnogo drugih. Kaka bo rešitev, danes ne moremo še povedati. Položaj je preveč nejasen.

J. F. v R.

Leta 1922 sem posodil denar. Ali ga res sedaj ne smem več izterjati?

Odgovor:

Posojilo ni račun. Vi lahko zahtevate celoten kapital in obresti za zadnja tri leta, ako ga med tem niste nič terjali. Če ste ga pa, potem pa tudi vse obresti.

M. L. v V. v.

Imam zanimivo tiskano povest, ki bi jo naj »Slovenski Gospodar« prinašal. Tudi razne nagrobne napise imam, če bi se jih natisnilo.

Odgovor:

Kar je že enkrat tiskano, sme ponatisniti ali lastnik ali založnik. Vi pa niste pisec povesti in mi ne založniki. Zato ne smemo. Nagrobnih napisov žal ne moremo ponatiskovati.

I. B. v G.

Imam ženo in otroka, pa moram za 18 mesecev k vojakom. Kako si naj pomagajo?

gospod župnik glas in zakliče: »Da, da, odkod pa prihaja ta pregreha?« — »Oh, iz Zabajje vasi, gospod!« je vsa preplašena vzkliknila ženica. Mislija je v zmedi, da pridigar najjo kriči.

Radi ščurka. Gospod svetnik: »To je škandal! V golažu sem našel ščurka.« — Gostilničar: »Nič se ne jezite, gospod svetnik, tega vam itak ne bom zaračunal!«

Globok mislec. Star kmet: »Najbolj dobro se je pač ljudem godilo, ki so živeli v času (dobi), ko še ni bil noben človek na svetu, to sem že neštetokrat premišljal in premišljal.«

smeri proti Dravskemu mostu, proti takozvanim Štajerskim mestnim vratom.

»Kako živahno se razgovarjajo ti sicer tako hladni možje. Kaj, če je nosil danes brat kletar na mizo najstarejšega haložana? Mnogo ga baje hranijo v samostanskih kletih. Da so sodi od starosti že čisto plesnivi in zeleni, pravijo ljudje. Tako jim leži tudi v kletih premoženje brez obresti. Škoda!«

A se je zelo motil Aron Izerlin. Gospodov ni razgreval ogenj težke vinske kapljice, važne in zlovesče novice so jih vznemirjale.

»Ne gre mi iz glave, kaj nam je pripovedoval vaš z Dunaja došli mladi sobrat, oče gvardian. Ako so njegova sporočila resnična, nas čakajo morda hudi časi«, je zamišljeno govoril mestni pisar.

»Da je brat Bernardin govoril resnico, ne dvomim. Vem, vem, tudi vi ne, prijatelj«, je miril redovnik, videč, da hoče gospod Sagadin vznemirjen ugovarjati.

»Saj tudi dvomiti ne moremo, ko so pa nesreče, kuga, vojska in lakota že stalni gostje v naši domovini. Koliko zla so že prizadele našemu mestu! Malo da nam niso že čisto upropastile vse trgovine in s tem vsega blagostanja mesta. In če divja kuga že na Dunaju in v Dunajskem Novem mestu, težko in malo verjetno, da ne bi našla poti tudi k nam. Pozna pot v naše kraje že iz prejšnjih časov.«

»In prav letos«, je pripomnil k tem zloslutnim besedam menih, »so kaj čudni časi. Iz severnih, nemških dežel prihajajo vesti o nezasišno hudi zimi in strašnih viharjih. Prebivalce Brabanta in z njimi vso Evropo je silno prestrašil krvav dež, padajoč v Brabantu od 22. do 24. januarja. Kaj pomenjajo ta ne navadna znamenja z neba? Kaj dobrega in ugodnega? Malo verjetno. A kaj nam je storiti? Saj se braniti tako ne moremo. Čakati moramo, božjemu usmiljenju se priporočati. Kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod!«

»Reši nas, o Gospod!« sta kakor v cerkvi pobožno ponovila in zaprosila za menihom pisar in kmet.

Pomolčali so. Vsem so se usiljevale temne misli in jim srce s skrbmi navdajale.

Pa je povzel spet oče gvardian:

»Upam, da nam Bog prizanese z najhujšim in nas ne udari kakor annis Domini* 1623, 1624 in 1625, ko je bilo zaradi kuge naše mesto od sveta povsem odrezano. Kakor da smo živeli na otoku mrtvih sredi morja.«

»In vi očetje minoriti ste bili, ki ste v tistih hudih časih najbolj skrbeli za ljudstvo in se žrtvovali. Še mnogo žalostneje bi bilo tedaj v mestu, ako vas ne bi bilo.«

(Dalje sledi.)

Odgovor:

Potem občine napravite prošnjo kot hranilec družine, da se vas oprostí.

H. B. v O.

Ali smem streljati z lovsko puško golobe in vrabce?

Odgovor:

Ako imate orožni list za lovsko puško in so golobi vaši, jih lahko streljate. Enako tudi vrabce lahko streljate.

T. G. v M. M.

Kje dobim potrebščine za vrvarja?

Odgovor:

Pišite na tovarno motvoza, Grosuplje.

A. K. v K.

Kam se naj grem učít za mehanika? = Ali res propade dolg, ki ga v treh letih nikdo ni plačal?

Odgovor:

Za učenca ste že precej stari. V mestu bo težko šlo, ker tu morajo vajenci hoditi še v šolo. = Dolg v treh letih nikakor ne zastara, pač pa trgovski računi, ako se tekom treh let ni nihče za to zmenil in je bil eden ali drugi v veri, da dolga ni.

A. B. v Sv. J.

Moj sosed pod mojimi mladimi smrekami napravi lopo in kuha žganje. Ali sem upravičen zahtevati odškodnino? = Naročen sem na ime A. J., ki je že umrl, ali dobim jaz, če pogorim, 1000 Din?

Odgovor:

Na svojem svetu ste vi gospodar. Ako ne dovolite, ne sme kuhati žganje. — Ako je dotični umrl, ki je bil naročen, je edino pametno, da naslov izpremenitel

*

Neznani narodi.

Danes, ko nista niti severni in ne južni tečaj neznani pokrajini, ko frčijo letala po celem svetu, bi vsakdo menil, da ne prikriva zemlja nobenih skrivnosti, da je že vse odkrito, kar je bilo za odkriti. To mnenje bi bilo povsem krivo. Niti vseh narodov, ki prebivajo na naši majki zemlji, ne poznamo.

Pred kratkem se je vrnila iz Azije Morey ekspedicija. Posrečilo se ji je, da je proučila življenjske navade nekaterih doslej še neznanih človeških plemen. Sedaj je priobčila zanimivo gradivo. Omenka vredno je, kar beleži vodja ekspedicije takoj v začetku poročila, ko pravi: »Vsa ta plemena štejejo le nekaj sto, kvečjemu nekaj tisoč duš. Gotovo je, da bodo izumrla tekom par desetletij, predno bodo temeljito raziskana.

Orogai plemo.

V zgornjem delu Siama živi Orogai plemo, ki šteje krog 300 duš in je nedotaknjeno od kake kulture. Pri Orogai so po rasti ženske večje nego moški. Ženski spol vlada in moški ubogajo. Ti ljudje so tako na nizki stopnji razvoja, da ne posedajo niti prave vere. Molijo studenec, o katerem verujejo, da vsebuje vodo s posebnimi močmi. Poznajo le orodje iz kamna, samo eno posodo za kuhanje, ki ima na dnu glinasto ostrino, katero zapličijo v zemljo, da se kuhalik ne prevrne.

Divjaki rumenega listja.

Zapadni sosedi Orogai plemena so »divjaki rumenega listja«. Živijo v pra-

gozdu in so tako boječi, da se ne prikažejo niti prebivalcem sosednih vasi.

Cele tedne so poskušali člani Morey ekspedicije, da bi dobili stike s temi ljudmi. Šele z uporabo zvijač se jim je posrečila nakana. Prinesli so divjakom soli in na ta način so si pridobili njih zaupanje. Ugotovili so, da vlada tudi v pragozdu krvna osveta. Ako je umorjen član ene družine, je sveta dolžnost sorodnikov umorjenega, iztrebiti rodino umorjenca. Celotroke in še od otrok otroke veže ta kruta dolžnost. Na ta način je razumljivo, da se cel narod od leta do leta bolj krči in bode kmalu izumrl.

Pritlikavci.

Na doslej že neznana človeška plemena ni le naletela v Aziji že omenjena Morey ekspedicija, ampak tudi drugi v najnovšem času. Leta 1926 je vodil raziskovalno družbo Nemeč dr. Egon pl. Eichstedt, ki se je povrnil s potovanja pred dvema letoma. Eichstedtove mu raziskovanju gre zahvala za podrobnosti o Andamanen pritlikavcih. Med obema Indijama, po pustih skalnatih otokih biva pritlikav narod, o katerem ni bilo do sedaj ničesar znanega. Nobeden od mornarjev, ki je iskal na teh otokih zavetje pred viharji, nobeden od brodolomcev ni zapustil — živ otoka.

Leta 1858 so pristali tamkaj Angleži in so osnovali kazensko kolonijo, vendar otok in njegovi prebivalci so ostali neraziskani. Kaznjenci so nastanjeni na južnem delu otoka, domačini pa so se poskrili po gozdovih, iz katerih se sploh ne prikažejo. Znano je samo, da se imenujejo: Jarava.

Ongi.

Najbližji sorodniki Jaravov so Ongi. Eichstedtu se je posrečilo, da je raziskal življenjske navade tega naroda. Osvojil si je srca Ongov s pomočjo malih rdečih biserov iz stekla. Drzni raziskovalec je moral odpustiti angleške varnostne policiste in pretežni del lastnih spremljevalcev, moral je bivati — brez vsakega varstva med neznanim narodom. Bila je to težavna in obenem tudi nevarna naloga. Vendar je bil trud poplačan. Na sredini Bengalskega morskog zaliva se je uresničila bajka o Liliputancih. Tamkaj živijo in tekajo nagi okrog moški, ki so visoki 148 cm, a ženske so še manjše. Pritlikavci živijo kakor v bajnih prastarih časih. Palčki ne poznajo nobenega orodja. S pomočjo zob si spletajo iz slame preproge. Ženske veže samo ena dolžnost: možem morajo, ako se vrnejo na večer z ribolova, postrgati s stekleno črepinjo z — glave lase. Kot največja lepota velja pri njih dobro in gladko obrita glava. Pri ribolovu se ne poslužujejo trnkov, ampak streljajo ribe s puščicami. Najljubša slaščica jim je mast od želve. Denarja ne poznajo. Kot menjalnega sredstva se poslužujejo roženega želvinega obođa in prejemaajo za to od angleških kaznjencev steklene bisere in črepinje. Omenjeni »dragocenosti« polagajo Angleži na gotova mesta, odkoder jih odnašajo Liliputanci v temni noči.

Ourugua Indijanci.

Baš kar opisanih skrivnosti pa ne posedata samo Azija. Po gozdovih vzhodne Bolivije med izvirkami rek Rio Grande in Rio Mamoré, biva narod, katerega imenujejo Indijanci »Ourugua« — močvirnati polži. Doslej se je posrečilo edinemu profesorju Rihardu Wegnerju, da je odkril ta narod in opazoval nekaj njegovih življenjskih navad. Raziskovalec se je moral plaziti po komaj vidnih indijanskih stezah in te je moral šele napraviti prehodne. Po večmesečnem delu se mu je posrečilo odkritje neznanega plemena.

Ourugua živijo kakor v kameni dobi. Pri tem indijanskem narodu, ki je zapisan poginu, se doigrava življenje po živalsko. Kot bivališča jim služijo debela gostolistnatih dreves, kojih veje so med seboj zvezane. Edina oprema jim je ležišče iz palmovega listja. Po svojih taboriščih čuvajo »večni ogenj«. Njih glavna skrb je, da jim ne ugasne ogenj, ker zanetenje ognja je za nje najbolj težavno opravilo in ga dosežejo z drgnjenjem dveh zelo trdih lesov enega ob drugega. Hranijo se z mesom ubitih živali in z divjim fižolom. Mesa ne kuhaajo, ampak ga pražijo na žerjavici.

Ourugua ne poznajo posod, za zaje-manje vode se poslužujejo listja. Neznana jim je obleka in seve tudi nagon za lepoticenje. Tuj jim je vsak družabni red in je običajna le delitev na moške in ženske. Ženska velja za nižje bitje, ki mora biti brezpogojno podložno.

Najbolj zanimivo pa je to: Profesor Wegner je bival mesece pri tem plemenu in niti enkrat ni opazil, da bi bili ti ljudje govorili. Ta narod ne pozna govorice. Govor nadomešča sikanje in razni telesni gibi in mahanje z rokami. Domačin, katerega je vzel profesor seboj, ni mogel niti po trimesečnem bivanju med kulturnimi ljudmi spregovoriti niti ene besede.

*



Trbonje. Na železniškem postajališču v Trbonjah so v noči od petka na soboto dne 2. oktobra vdrli neznani tatovi. Odnegli so omario z voznimi listki in jo s sekuro odprli in zanesli na bližnjo njivo. Denarja niso našli, ker se blagajna vsak večer odda v Dravograd. Zlikovci se skrbno zasledujejo.

Zgornja Sv. Kungota. Dne 4. oktobra je priredila tukajšnja Marijina družba po popoldanski službi božji svojemu ljubljenu voditelju vlč. g. župniku Frančišku Magdiču slovesno počastitev goda v Katoliškem domu. Po uvodnem pozdravu šolskega upravitelja g. Albina Šprajca sta imeli prednica Marijine družbe Marija Brusova in članica Elizabeta Robič globoko občutene govore na svojega g. dušnega pastirja, trpina iz naše Istre, ki jih je spremljalo v lepem številu zbrano občinstvo z burnim aplavzom. — Po deklamacijah učenk tukajšnje šole so nastopili dečki z igrico »Slava Kristusu Kralju« od Ks. Meškota, ki je dvignila lepo duhovno zbranost vseh navzočih. Nepozaben ostane ta dan v dušah ver-

nih župljanov, ki vedo ceniti dušepastirsko delo našega mnogozaslužnega g. župnika, ki sledi stopinjam svojega patrona Frančiška Serafinskega. Bog naj nam ga ohrani do najskrajnejših mej življenja!

Fram. V nedeljo dne 27. septembra sta se poročila Anton Mom iz Ješence in Ljudmila Černež, hči bivšega dolgoletnega cerkvenega ključarja Franca Černeja v Framu. Vrlemu paru vse najboljše!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Ob nenavadni popoldanski uri se je oglasil veliki zvon farne cerkve Sv. Ruperta ter oznanjal eno uro, da se je pripetilo nekaj izvanrednega in je svoje trudne oči zatisnil starosta fare in občine Zgornja Voličina v 85. letu svoje starosti, blagi korenjak in kmet Jožef Štuber. Omenjeni je bil vsem dobredelnim napravam vedno podpornik in j tudi še z izvanrednim darom pripomogel pri nakupu milodonežih št. ruperških zvonov. Blagopokojni Štuber je bil navezan na daljšo mučno bolezen, katero je zmirlaj vdano prenašal ter bil večkrat spreviden. Da je bil vobče zelo priljubljen, je pokazal še posebno njegov pogreb. Čeravno izvanredno popoldne, se je udeležila velika množica prebivalstva njegove zadnji poti. V ožjem krogu zvečer na sedmini so navzoči priredili zbirko, koje rezultat je bil, da se je nabrala svota od 170 Din, od katere se je 100 Din nakazalo za novo bogoslovje ter 70 Din za afrikanke misijone. Ženi-vdovi, sinoma in hčerki ter vsem sorodnikom naše odkrito sožalje!

Sv. Ana v Slov. goricah. Dekliška zveza našega Katoliškega prosvetnega društva priredi v nedeljo dne 11. oktobra popoldne po večernicah v Društvenem domu lepo igro »Goslarica naše ljube Gospe«. Igra se bo v nedeljo dne 18. oktobra ponovila. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Kunigunda na Pohorju. Tukaj imamo stare, toda še krepke korenine. To sta dva brata: Matevž s 85 leti in Anton s 84 leti. Matevž je še pravcat korenjak, hodi še v gozd s hlapcem hlode nakladat, skoraj 1 m debele. Ko je še bil v mladosti sam gospodar je bil pravi oče revežev. Mnogi so si izboljšali svoj položaj, ker jim je daroval lepa debela iz svojega gozda, ter so mu tisočkrat hvaležni. Tudi Anton je v radodarnosti njemu podoben. Nesrečen je pa, ker mu je nemila usoda vzela vid. Vsi njuni obdarovanci njima želimo še mnogo let ter njima le s hvaležnimi besedami vračamo dobrote, ker nočeta nobene druge vrnitve kakor »Bog plačaj!«

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na sedmini za pokojno Julijano Meško se je nabralo za Društveni dom 210 Din. Vsem darovalcem iskreni: Bog plačaj!

Braslovce. Tukaj je pogorelo dne 26. sept. gospodarsko poslopje posestnika Ludvika Cizeja, po domače Sevška v Podvinu pri Polzeli. Cizeju je zažgal 19letni slaboumni Franc Zajc s cigareto. Gasilci so obvarovali sosedno gospodarsko poslopje in še druge stavbe. Ko so izpraševali gasilci slaboumneža, zakaj je zažgal, je odgovoril: »Naj le gori, da bodemo dobili lepši kozolec s stekleno streho, ki se je ogenj ne bo mogel oprijeti!« Na nadaljnje vprašanje, kako je zažgal, je pokazal, da je porinil dvakrat tlečo cigareto v slamo. Posestnik Cizej je oškodovan za 100.000 Din, zavarovalnina je majhna. Slaboumnega požigalca bodo morali oddati v kak zavod, če ne, bo povzročil še več škode.

Ljubečna pri Celju. Lepa je naša vas Ljubečna. Imamo tukaj lepi gasilni dom in tudi motorno brizgalno smo letos dobili. Najlepša

hvala vsem, ki imajo v tem oziru velike zasluge, pa tudi tistim, ki v društvu požrtvovalno delujejo. Tombolo smo imeli meseca septembra, ki se je prav dobro obnesla. Vse je šlo v najlepšem redu. Le eden človek je nazadnje začel razsajati in se pretepati. Najbrž misli, da je še pretepanje v modi, pa ni več, vsaj na Ljubečni ne. Društvo naj v tej stvari kaj ukrene! Bilo bi tudi dobro, da se doreddijo 3—4 reditelji, ki bodo pazili na red ter obvarovali ljudi pred surovostmi.

Sv. Jurij. Pri nas se je zgodilo nekaj zanimivega. Tam na vzvišenem mestu pred farno cerkvijo se je pred nedavnim časom dvignil nek propovednik, ki je v svojem izbranem in navdušenem govoru navduševal iz cerkve prihajajočo množico. Množica je seveda vedno pripravljena poslušati take propovednike in zlasti sedaj, kajti že dolgo ni slišala kaj enakega. Propovednik je govoril kakor Gandhi. Naenkrat je začelo okrog propovednika kakor deževati. Poslušalci so odpirali svoje dežnike, vendar nekaterim se je zdelo čudno, kako more navzlic solnčnemu dnevju deževati. Množica je bila čisto iz sebe. Nek človek pa je pozneje pojasnil vso stvar. Izrazil se je, da sploh niti deževalo ni, temveč radi silovitosti propovednika so prihajale kapljice iz njegovih ust in tako blagodejno porosile verno poslušajočo množico. Propovedniku se pa srce smeji, ko vidi navdušenje milega mu naroda.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Te dni bo obhajal 80letnico svojega rojstva posestnik Simon Kidrič iz Cerovca. Njegov brat pa je že lani obhajal 90letnico. Še do skrajnih mej naj v sreči in zdravju jubilatnu teko leta naprej! — Vinska trgatav se nam letos izredno bogato obeta. Tako da ljudem manjka vinske posode. Res čudno, da je letos tudi tam, kjer je lani vinsko trto popolnoma uničila toča, izredno bogato obrodila. Dokler nam vinska trta dozori, pa se trudimo s jesensko setvo na polju.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. V nedeljo dne 11. t. m. bo v Rogaški Slatini veliko slavje. Pride namreč prevz. škof dr. Andrej Karlin blagoslovit kip Marije z Jezusom, ki bo vzidan v Stritarjevem domu. Kip nas bo spominjal na efeški koncil. Kip je v naravni velikosti iz kamna: delo kiparja Sojčiča. Glavno slavje bo popoldan s pestrim sporedom. Častilci Marijini, pridite!

Sv. Rupert nad Laškim. V dnevih od 18. do 25. t. m. se bo vršil v tukajšnji župnijski cerkvi ljudski misijon, ki ga bodo vodili č. gg. misijonarji od sv. Jožefa nad Celjem. V času splošne stiske in nadloge se hočemo tesno okleniti Boga in njegove milosti! — Nekaj časa je bilo pri nas precej mirno, v zadnjem času pa je začela smrt nenavadno kositi in sicer se je spravila na same ženske: Dne 23. m. m. je po dolgem in nad vse mučnem bolehanju umrla v celjski bolnišnici gospodinja Olga Planko p. d. Grätler iz Trobendola. Pokopana je na domačem pokopališču. Dne 27. m. m. je nagloma umrla Jozefa Centrih, obč. uboga iz Trobendola; dne 28. m. m. gospodinja vdova Ana Mraz iz Malebreze, in dne 29. m. m. zopet nagloma Marija Tovornik, prevžitkarica iz Petronskega sela. Naj počivajo v miru!

Dobova pri Brežicah. V soboto dne 26. sept. so našli na železniški progi proti naši postaji Dobova močno razmesarjeno moško truplo v orožniški uniformi. Lokomotiva je vlekla seboj nesrečneža kakih 200 m. Vlak iz nasprotne smeri je zopet pograbil truplo in ga rival nekaj časa po progi. V čisto razmesarjenem so prepoznali orožniškega vodnika Štef. Čre-

pinka iz Brežic. Radi hude živčne bolezni je šel pod vlak in zapušta ženo z 1 otrokom.

Breg pri Zidanem mostu. Dne 28. septembra zjutraj je našel progovni delavec Hribar pri uvoznem signalu postaje Breg pri Zid. mostu razmesarjeno moško truplo. V ponesrečencu je spoznal 26letnega progovnega delavca Jož. Dobovška iz Brega. Vlak mu je odrezal levo nogo v gležnju in mu je razbil lobanjo, da so ležali možgani raztreseni naokrog. Dobovšek je imel nočno službo in ga je moral zalotiti vlak na sredini proge.

★

Fr. Wernig:

DELOVANJE KMETIJSKIH STROKOVNJAKOV Z OZIROM NA GOSPODARSKO KRIZO.

Nedavno se je na nekem posvetovanju kmetijskih strokovnjakov razmotrivalo tudi o načinu delovanja z ozirom na sedanji čas in na gospodarsko krizo. Tudi jaz sem se o tej priliki oglasil k besedi, toda z ozirom na pomanjkanje časa nisem mogel najti v naglici pravega izraza. Hotel sem pred vsem povedati, da je v današnji dobi eno, delati za kmetijstvo v gospodarsko-tehničnem oziru, drugo pa je, za kmečki okoliš tudi stanovsko-socialno čutiti in v tem smislu uravnati strokovno delovanje.

V večjih mestih in na gospodarskih zavodih zadnji pogoj delovanja izpostavljenega kmetijskega strokovnjaka dandanes ni odločilen; na deželi, v malem mestu, kjer živi strokovnjak z ljudstvom in med ljudstvom, pa je za dosežanje vsakega uspeha predpogoj popolno stanovsko in socialno sožitje in harmonija z ljudstvom. Položaj je za kmetijskega strokovnjaka izredno težak.

Ljudstvo išče vzroke današnji gospodarski krizi večinoma v socialni neenakosti, ne pozna deloma daljnjih narodno-gospodarskih razlogov; ono vidi, da meščanstvo po krizi še ni toliko prizadeto, da meščanstvo — h kateremu prištevava tudi strokovnjaka-uradnika — še razmeroma boljše živi. Radi tega tudi narod do uradnika-strokovnjaka, ki je od javne uprave plačan, ki pa ljudstvo uči, kako najti pota izhodu iz gospodarske krize le na tehnični podlagi — nima popolnega zaupanja. »On je zato plačan, on lahko govori«, se je reklo že o marsikaterem strokovnjaku, ki je bil sicer mogoče najboljši govornik, katerega pa je ljudstvo poznalo le kot — uradnika-meščana.

Ako hoče torej izpostavljeni kmetijski strokovnjak doseči zaupanje med ljudstvom, je potrebno, da strokovnjak za ljudstvo dela predvsem socialno na združnem polju, da kmeta štiti pred izkoriščanjem, da izloči prekupčevanje oziroma čestokrat neplodno in škodljivo posredovanje med producentom in konsumentom, ki v mnogem oziru poostrejuje sedanjo krizo. Strokovnjak mora živeti z eno besedo z vsem srcem in požrtvovalnostjo v današnjem gospodarskem položaju kmetovalca in se mora, ako hoče doseči pri ljudstvu zaupanje, odreči socialnemu sožitju z meščanstvom in tudi tostvarnim udobnostim.

Kdo pa navsezadnje tvori pretežno naše podeželsko meščanstvo? Predvsem je to plast posredovalcev med producentom-kmetom in konsumentom. In ta plast predstavlja na deželi večinoma tudi domnevnega nositelja prosvete in domnevnega ohranitelja socialne in gospodarske solidnosti, reda in tradicije.

Silno kočljivo je radi tega dandanes za kmetijskega strokovnjaka, ako kot izobraženec obrne hrbet tej plasti meščanstva. Vendar, ako hoče imeti strokovnjak med ljudstvom zaupanje ter doseči količkej uspeha — še enkrat tu ponavljam — je vsekakor potrebno, da deluje za kmetijstvo predvsem na socialnem in združno-gospodarskem polju, čeprav mora čestokrat strokovnjak zato žeti le prezir, očitanja in še mogoče celo nepravilna poročanja na merodajnih mestih po omenjeni plasti meščanstva, med katerim mora strokovnjak po službenem značaju bivati in živeti.

Noviče.

Banovina je črtala kmetijske podpore v proračunu za leto 1931-1932 in sicer: prihranek 80.000 Din na izdatke za kmetijsko-gospodinjstvo izobrazbo in gospodinjstvo učiteljice, 70.000 Din za kmetijsko-nadaljevalno šolstvo, 80 tisoč Din za ureditev vzornih kmetij, 50.000 Din za pospeševanje travništva, 150.000 Din za licenciranje in premiranje plemenske živine, 50.000 Din za nabavo in vzrejo plemenske živine, 100 tisoč Din za ureditev gozdarstva z gnojem, 60.000 Din za podporo za vzorne hleve, 30.000 Din za povzdigo mlekarstva, čebelarstva in ribarstva, 536.000 D za prispevek banovine za banovinska podjetja, zavode in ustanove itd.

Napovedan je odstop nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa še za ta teden.

Ostavko je podal avstrijski finančni minister dr. Redlich.

V Ameriki v Washingtonu se že pripravljajo za sprejem francoskega ministrskega predsednika Lavala.

Orožnik obstrelil kmečkega fanta. V nedeljo dne 4. t. m. so napadli fantje radi dekleta pri Sv. Marjeti na Dravskem polju orožnika, ki je smrtno nevarno obstrelil iz samokresa 22letnega Štefana Svenška. Težko poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Kozolec je pogorel v nedeljo dne 4. t. m. na Čretu pri Celju posestniku Stropniku. Škoda znaša 60.000 Din. — Obstoja sum na požig.

Požar na Krškem polju. Na Pristavi pri Krškem je uničil ogenj dne 2. t. m. dvema gospodarjema gospodarska poslopja. Požar so najbrž zanetili otroci.

Prijave za lov na sulce. Gospodje, ki bi želeli ribolovno karto na sulce, se naprošajo, da to do dne 15. t. m. prijavijo pismeno na naslov: »Ribarsko društvo Maribor«, ali pa ustmeno društvemu blagajniku g. Ferde Greinerju, trgovcu v Mariboru, Gosposka 2. Tudi se gospodje naprošajo, da prijavijo imenovanemu g. blagajniku njim potrebno število piškurjev. 1480

Loterija Prosvetnega društva v Črešnjevcu.

Zapisnik srečk, katere so zadele pri žrebanju dne 27. septembra t. l.: Srečka 6963 je zadel glavni dobiček št. 1, srečka 3745 št. 2, srečka 9782 št. 3, srečka 4271 št. 4, srečka 5859 št. 5, srečka 3738 št. 6, srečka 9963 št. 7, srečka 9557 št. 8, srečka 8551 št. 9, srečka 6425 št. 10. Nadalje so zadele naslednje srečke: 498 4210 2297 7093 5833 341 6653 3926 424 5 6065 1946 2444 7475 9576 4662 5752 8119 729 5821 5932 7283 9161 6146 114 6115 5658 1584 6340 5436 7580 9335 9428 151 6355 5653 2826 230 361 7887 5062 2116 8049 8529 4925 7792 1588 9616 2334 9658 5077 146 1072 2686 6978 9352 2366 1752 8622 3134 4378 4720 5706 4176 5741 9499 3893 6699 4067 9076 1949 6116 4142 7886 8660 3669 4633 3843 1486 1767 4550 3304 2052 3877 5835 57 9543 4456 1077 6641 7463 8536 8060 3868 5156 912 4542 1173 8669 1220 1268 2354 3624 6686 8367 7937 2143 7785 9812 8190 5715 9239 8829 1734 3309 3659 4787 1401 8128 1008 7840 649 5467 2221 25 9137 4583 950 578 6466 441 9215 7731 2825 2194 8732 9694 7950 7875 1288 426 4116 1390 9965 1919 8065 2991 9540 3558 7958 8722 7641 3110 3667 653 528 1021 5263 9082 3353 1927 5287 1450 3836 8587 2375 8411 9244 2451 3574 6744 8852 4043 3891 1158 6364 4303 74 8484 1263 9236 5257 3086 1697 9620 706 298 1793 6465 9124 1524 5160 6875 1990 3923 6095 4203 6215 7126 3332 807 9762 3064 4765 265 1075 4995 7945 1675 761 7831 4450 8977 3213 4351 4295 9232 8184 8611 8181 9522 900 8217 3525 9077 3452 3056 1081 7114 9157 3822 3089 4293 8651 4592 7726 559 550 920 311. — Za točnost števil ne prevzamemo nobene odgovornosti.

*

MALA OZNANILA

Notar dr. Stojan Ivan je nastopil notarsko mesto po umrlem notarju g. Drukar Avgustu (preje g. Baš) v Celju. 1476

Učenec za kovaško obrt se sprejme: F. Rajh. kovač, Noršinci, p. Ljutomer. 1478

Čevljarskega vajenca sprejme Franc Kokol, čevljarski mojster v Laškem. 1479

Dne 10. t. m. prodaja postelj, omar, miz, dveh divanov, kredence, 10 pernatih podzglavnikov, 3 pernic, odej, 20 rjuh na dvorišču Maribor, Strosmajerjeva ulica 5. 1477

V najem se da novo urejeno hišo za trgovino. Vpraša se v gostilni Riedl v Dogošah pri Mariboru. 1474

Kravja dekla k 4 kravam in 2 svinjam, s 300 Din plače, ki zna nemško in slovensko, se sprejme. Badlova ulica 7. 1481

Sadno drevje: priporočljive vrste, cena 10—12 Din, Jonathan cepljen v višini debla na divjak. — **Jabolčni divjaki:** vzgojeni iz pešk lesnikovih, izborno vkorenjeni, absolutno zdravi in izredno poceni. — **Cepljen trs:** sorte, ki imajo bodočnost, kvaliteta, pristnost sorte in podlage zajamčena. — **Žaga:** sprejemajo se istotam plohi za rezanje, cena 40—50 Din za kub. m. — Se priporoča: Frangež Franc, Hoče št. 118 pri Mariboru. 1475

Singer šivalni stroj za 700 Din je na prodaj, Mehanična delavnica Dadiou, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 1473

Kmetija pri Sv. Jakobu v Slov. gor., obsegajoča 30 oralov zemljišča: njive, travniki, pašniki, sadonosniki, vinograd in gozd, z vsemi potrebnimi poslopji, se prodaja za alipa tudi brez inventarja. — Istotam se prodaja preša, obsegajoča: viničarijo in 10 oralov zemljišča: vinograd, njive, travniki, sadonosniki in gozd. Vpraša se: Spodnji Jakobski dol št. 40. 1455

Mlinarji! Sprejme se eden samski trezen in pošten priletan mlinar za kmetsko melo, ki dalje časa na mestu ostane. — M. Ambroš, mlin, Dravograd. 1471

Graščina Vurberg išče dobro kuharico. 1467

Hiša z dvema soboma in viničarija se prodaja: Štadel Jožef, Kresnica, Sv. Ilj v Sl. g. 1469

Lepo posestvo 7 oralov blizu cerkve se prodaja: Gostilna Senekovič, Sv. Ana v Sl. g. 1470

Posestvo, nova hiša, 2 oral, četrt ure od Pragerskega, prodaja: Valentin Hergan, Pragersko. 1463

Vajenca sprejme Jerman Rihard, krojač, Sv. Ilj v Slov. gor. Hrana in stanovanje ima v hiši. 1462

Pletilni stroj firme Popp prodaja poceni Anica Simonič, Vičava št. 37 pri Ptujju. 1461

Mizarški učenec se sprejme: Maribor, Mikložičeva ulica 6, mizarstvo. 1466

Oskrbnik (majer) ter 5 do 6 delavcev se išče za 1. november. Vpraša se: Pugel, Maribor, Trg svobode 3.

Zanesljiv in pošten, z večletnim dobrim sprečevalom, fant, star 29 let, želim nastopiti s 15. novembrom službo kot hišni hlapec pri večjem podjetju. Naslov v upravi lista. 1472

Nadviničarja, pridnega, treznega, rabim za vinograde, kateri razume vse gospodarstvo in ima najmanj tri delavce. 1452

Opeka zidna, strojna in ročna, strešna zarezna, bobrovci, žlebnjaki, vse priznane najboljše kvalitete, se dobi vedno po najnižji ceni pri »Ormoški opekarni v Ormožu«. 1334

Krojaški vajenec se sprejme z dobrim šolskim sprečevalom, hrana in stanovanje v hiši, v Mariboru, Prečna ulca 2, Juteršnik. 1449

Kupim takoj posestvo od 20 do 50 oralov v bližini Maribora. R. Kiessner, Beltinci v Prekmurju. 1456

Učenko za kuhat učiti rabim takoj, brezplačno, pogoj: da pomaga vse delati. 1451

Res, vsakemu je znano!

da kupite pri meni vsakovrstno specrijsko blago vedno sveže in po najnižji ceni, n. pr.:

sveže žgano kavo $\frac{1}{4}$ kg po 11, 12, 14 in 15 Din

lep riž 1 kg po 4, 4.50, 5, 6, 7 Din

fino banatsko moko po 4.50 Din

lepo krušno moko po 2.20, 3, 3:25 Din

Novi čaj, ajdovo kašo, sveže zamlete dišave (poper, cimt), velika zaloga sveč priporoča 1465

Weis Josip

prej Hartinger

Maribor Aleksandrova 29

Prijazna in točna postrežba.

Pohišstvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prtji, vzglavja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala, za mobilije, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

Karolu Preis - Maribor

Gosposka ulica 20.

Ceniki zastoj! 1367 Ceniki zastoj!

Za našo deco.

Čarobna piščalka.

(Pripovedka.)

Samo en deček, ki je bil hrom, ni šel v goro. On je prispel na svojih bergljah prepočasi. Od tega pa skozi vse življenje je ostal vedno otožen in žalosten. Pozneje, ko je že bil velik, je še govoril:

»Odkar so odšli moji tovariši, je naše mesto vedno v žalosti. Čarovnik je obljubil, da bo tudi mene odvedel v čarobno deželo, v kateri je sadje bolj sladko, voda bistrejša in kjer cvetice bolj duhte kakor tu. Joj! Čeprav sem tekel, kar sem mogel, je godba naenkrat prenehala in znašel sem se pred pečino.«

Uboji meščani! Župan je poslal sicer na vse strani ljudi, da iščejo godca in da mu ponudijo, kolikor si želi, samo da vrne otroke. Ali vse je bilo zaman. Meščani niso nikoli več videli svojih ljubljencev.

Da bi ohranili spomin na ta nesrečni dan, so tam, kjer se je odprla skala, postavili visok kameniti spomenik. Na njem je dogodek opisan.

Isto je napisano v cerkvi na lepo okrašenem oknu in se more čitati še danes.

Ni točno znano, kdaj so to v cerkvi napisali, pa še sedaj reče kak meščan iz Hamelna, če se razgovarjate z njim, ob koncu slovesno:

»Plačajmo, kar dolgujemo, izpolnimo, kar obljubimo, in to posebno napram onim, ki so ubogi in nesrečni!«

(Konec.)

Bratje Grimm.

Srečni Ivo.

Ivo je služil svojega gospodarja polnih 7 let. Tedaj mu je rekel:

»Gospodar, služim že 7 let. Zdaj bi se rad vrnil domov k materi. Prosim Vas, da mi daste, kar sem si zaslužil.«

Gospodar mu je odgovoril:

»Dobri mi Ivo, bil si zvest in zanesljiv služabnik, kakor si mi služil, tako te bom tudi nagradil.«

Nato mu je gospodar izročil kepo zlata, veliko kakor človeška glava.

Ivo je izvlekel robec iz žepa, zavil vanj zlato, dal ga na ramo ter odšel proti domu. Ko je tako hodil po cesti s težkim zlatom na rami, je srečal jahača, ki je vesel jezdil svojega konja.

»Ah!« je vzkliknil Ivo prav na glas, »kako lepo je jahati na konju! Sediš kakor na stolu, ne moreš se spotakniti, ne trgaš obuvala in naposled drviš hitro kakor veter.«

Jahač je to slišal in mu je rekel?

»E, dobro, Ivo, a čemu hodiš ti peš?«

»Moram. Moram, ker nosim tole breme domov. Je sicer zlato, a niti glave ne morem držati ravno. Ramena me bolijo.«

»Hajdi, Ivo, zamenjajva! Jaz ti dam konja, a ti meni zlato.«

»Od srca rad«, je rekel Ivo, »samo reči ti moram, da se boš upehal, ker je zlato zelo težko.«

Jezdec je razjahal, vzel zlato, pomagal mladeniču v sedlo, mu dal vajati v roke in rekel:

»Če hočeš, da konj stopi hitreje, samo zakliči: hi! hi!«

Ivo je bil ves blažen, ko je sedel na konju in veselo nadaljeval svojo pot. Kmalu se mu je zadelo, da ne gre dovolj hitro, zato je začel klicati: »hi! hi!« Konj se je spustil v tek, a ubogi Ivo, preden je mogel prav razumeti, kako in kaj,



se je znašel v cestnem jarku. Konj bi bil pobegnil, da ga ni zadržal neki kmet, ki je gnal svojo kravo po cesti. Ivo je hitro vstal in je jezno rekel kmetu:

»E, jahati konja, to je neumnost. In če še najdeš tako žival, katera skače in te vrže na tla, da si moreš razbiti glavo! Ne grem več na konja! Tvoja krava mi ugaja! Mirno stopaš kraj nje, vsak dan ti daje mleko, sira in smetane. O, vse bi dal za tako kravo!«

»Če ti res toliko ugaja«, je odgovoril kmet, »tu jo imaš. Daj mi zanjo tvojega konja.«

Ivo je zelo rad pristal na to. Kmet se je hitro spravil na konja in je odjahal. Ivo pa je mirno gnal svojo kravo dalje, dobre volje radi ugodne zamenjave.

»Če imam tudi samo kos suhega kruha«, je razmišljal Ivo, »bom vselej lahko dodal kaj sira ali smetane. Ko me bo pa žejalo, se lahko napijem mleka. Kaj hočem še več?«

Tako je prispel do krčme. Tam je snedel vse, kar je nosil s seboj, in zadnje dinarje je izdal za čašo piva. Nato je nadaljeval svoje potovanje. Bilo je opoldne. Vročina je bila čimdalje hujša. Cesta je vodila čez veliko ravnino, po kateri mu je bilo hoditi celo uro. Ivo ni vedel, kaj bi storil radi vročine, tudi žejen je bil tako, da mu je bil jezik čisto suh.

»A temu je pa lahko odpomoči«, je pomislil Ivo. »Zdaj bo treba samo pomolzti kravo.«

Privezal je kravo ob suho drevo. Ker ni imel nobene posode, je hotel spraviti mleko v svojo kožnato kapo. Ali krava ni dala niti kaplje mleka. Ivo ni znal molzti in je prav nespretno vlačil za vime. Kravi je bilo kmalu dosti in brčnila je mladeniča tako močno z nogo, da se je prekopicnil na zemljo. Dolgo je tam ležal in ni vedel za se. Tedaj se je pojavil mesar, ki je vozil na samokolnici rojenega prašička.



»Kaj se je pripetilo?« je vprašal in je pomagal mladeniču na noge. Ivo mu je vse povedal. Mesar mu je ponudil steklenico z vodo, rekoč:

»Popij malo vode, da se umiriš. Da, Ivo moj! Ali nisi videl, da tvoja krava nima mleka radi starosti. Poglej samo, kakšna je! Ona je samo še za uprego ati za klavnico.«

(Dalje sledi.)

Kdor ima smolo! Profesor K. je bil izredno raztresen gospod. Nekega dne gre po ulici globoko zamišljen in se zaleti v neko kravo, ki jo je gnal mesar mimo. Hitro potegne klobuk z glave in reče: »Prosim tisočkrat za odpušcanje.« Ker so se mimoidoči ljudje začeli smejati, je postal profesor pozoren na zmoto ter se jezil nad nerodnostjo. Zablodil se je v svoje misli tako, da se je pri prvem cestnem ovinku zaletel v gospo svetnikovo, ki je ravno kar prišla proti. »Buzarona,« kriči profesor, ki še vedno misli na kravo, »ali je beštija že zopet tu!«

Ni spal. Ne vem, katero nedeljo je bilo, pa je nanoslo, da je prižnice razkladal gospod župnik Kristov trpljenje. Med verniki v cerkvi je sedel tudi lovec Šimen. Bil je malo včerajšnji, pa je med pridigo zadremal. Baš tedaj je župnik pravil s povzdignjenim glasom, kako je Jezus na Oljski gori svaril učence: »Čujte in molite, da ne zaide v skušnjavo!« In ko je Petra videl spečega, da ga je pozval: »Šimen, ali spiš?« — Pa je sosed v klopi dregnil lovca Šimena, preglasno je smrčal; lovec Šimen se je vendar zdramil, pa so mu v ušesih zvenele zadnje besede: »Šimen, ali spiš?« — Misli je, da veljajo njemu. Pa ga je bilo sram pred vso faro in zamalo se mu je zdelo, pa se je glasno zakregal: »Figo spim, Kristovo trpljenje premišlujem!«

Kaj vse ljubezen strli. Mož je presenetil svojo mlado ženko v kuhinji vso zatopljeno v kuharsko knjigo. Nenadoma jo je objel, pri čemer je ženi padla knjiga na tla. »Oh, kaj si napravil,« je začela tarnati žena, »sedaj pa ne bom več našla prave strani.« Pa v kazalo pogledal, je preplašeno nasvetoval mož. Pa zastoka žena: »Kaj mi pomaga kazalo, ko po ne vem več, katero jed kuham!«

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba. 2

Na drobno!

Na debelo!

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113



Elegantno hojo



dohi oni, ki nosi lepe, lahke, trpežne in moderne čevlje

Trgov. doma Stermecki, Celje št. 24.

Zahtevajte pravkar izšli ilustrirani cenik, v katerem najdete veliko izbiro damskih čevljev po zelo nizkih cenah! Ševret 102 Din, tetina 145 Din, boks 159 Din, lak 158 Din, moderni 118, 128 in 158 Din ter še razni drugi čevlji v dobri kvaliteti po izredno nizkih cenah. Cenik zastoj!

H. C. HANSON

Trate pri Mariji Snežni na Velki, okraj Sveti Lenart v Slovenskih goricah.

menjalnica vsakovrstnega zrnja. Prvovrstni mlinski izdelki, točna postrežba, najnižje dnevene cene brez vsake konkurence. Pridite, pogledajte, naročitel 3

DENAR

si prihranite. ako kupite sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, platno za vsakovrstno perilo, svileno rute, srajce, ovrtnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“

Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

500 Din tedensko plačamo vzgovornim osebam s številnimi poznanstvi. Perssons, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor. 1242



Čevlji brezkonkurenčni v izdelavi, materialu in trpežnosti zato najcenejši pri trdki

D. Uršič, čevljarna Celje, Breg št. 37

Ceniki na zahtevo brezplačno! 1285

Opekarna

1346

F. P. Vidic & Komp.

v Janževcih pri Sv. Urbanu (Ptuj) Slov. gor., nudi v poljubnih množinah izvrstne zidake, prvovrstno blago:

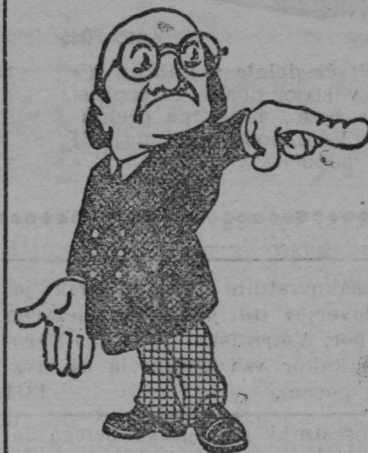
a) enojno »zarezane strešnike, b) dvojno »zarezane strešnike »Prekrivače.«

Strešnik se lahko pribije ali priveže na letvico tako, da je streha proti vsakemu viharju in nevihti zavarovana. Pravilno žgano gosto blago, prezimi dobro in se ne lušči. Doseže se izredno zaprto streho in gost strešni krov.

Na željo pošljemo vzorce in ponudbo.

Sprejem konjarja k paru konj, ki mora dopoldne voziti kruh in biti radi tega več v računanju. Prosi se za pismene ponudbe na I. Böhm, Fram. 1454

Trgovski učenec z primerno šolsko izobrazbo in poštenih staršev se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe pod »Pošten« na upravo lista. 1453



1. oktobra 1931

sem pričel s

ceneno prodajo zimskega blaga!

Izkoristite priložnost!

Franc Kolerič, trgovina Apače 1276

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

I. Z. Z. Z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 4

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

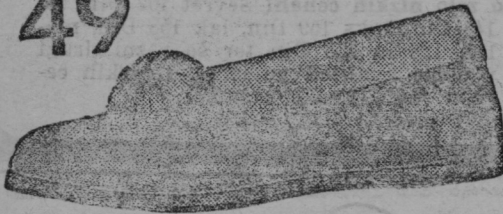
Za vso družino

Pripravili smo za starše in za otroke, za lepo in grdo vreme, za hišo in izven hiše in za vsak poklic primerno obutev.

Prihaja jesen, pazite na svoje zdravje! Slabo vreme: dež, blato in mraz boste obvladali samo v dobri obutvi. Predvsem kupite potrebno obutev, s tem si boste ohranili zdravje in si prihranili mnogo denarja. Za deževno vreme potrebujete galoš, ki Vam bodo obvarovali noge pred vlago. Za delo, trg in potovanje imamo posebno praktično obutev. Za delo v pisarni, za urad in trgovino imamo lahko obutev. Za nedeljo in praznik imamo luksuzno obutev iz ševroca, laka in semiša. Doma po dovršenem delu odpočijte noge v naši topli domači obutvi.

59.000 naših sotrudnikov se trudi, da Vam preskrbi vse potrebno za nastopajočo sezono. Naše 35letne izkušnje so najboljše jamstvo, da dobite z malo denarja najbolj dovršene izdelke in da si boste v naših prodajalnah preskrbeli vse svoje potrebščine. Obiščite naše prodajalne, obrnite se na naše sotrudnike, ti bodo poskrbeli, da boste povsem zadovoljni. Za vsak par čevljev imamo odgovarjajoče negavice.

49



MIKADO

Vrsta 7045

Ko ste doma ali če delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te coparce. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehladite. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

129



Vrsta 3672-22

Elegantni otroški čevlji iz črnega ali rjavavega boksa. Usnjati podplati z gumijevo peto. Široka oblika čevljev zagotavlja veliko udobnost pri hoji.

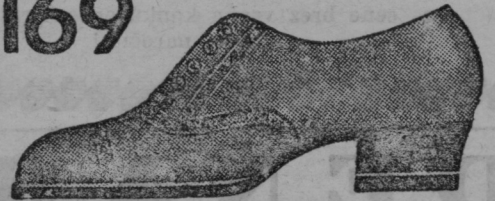
169



Vrsta 3967-22

Te čevlje nosite ob slabem vremenu. So zelo praktični posebno za one, ki so prisiljeni opravljati svoje delo pod mlim nebom. Naredili smo jih s trpežnim gumijevim podplatom.

169



Vrsta 3635-18

Nizki čevlji iz boksa z nizkim usnjanim podplatom in usnjato peto z gumijem. Široka oblika napravi čevlje zelo udobne.

Bata

Veliko izbiro vsakovrstnih pletenih oblek, jopic, vest, puloverjev itd. priporoča pletarna Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. Naročila po meri, kakor vsa popravila se izvršijo točno in poceni. 1311

Beli lapor. Posestniki nahajališč belega laporja naj pošljejo po pošti male vzorce za poskušnjo na naslov: Savinjska tovarna barv in lesnih izdelkov Alojz Goričar i. dr., Mozirje. 1444

Vajenca sprejme pekarna Ivan Franci, Maribor, Taborska ulica 16. 1443

Za graščinsko posestvo v Savinjski dolini se išče 1448

majer

s kakimi tremi delavskimi močmi. Nastop in plača po dogovoru. Ponudbe na upravo lista.

Na drobno!

Na debelo!

Reporeznico

razne kotle, brzoparilnike (Alfe), pluge in njih dele, štedilnike in peči od najpreprostejših do najfinejših ter vse ostale potrebščine za jesen in zimo ima stalno in v veliki izbiri na zalogi trgovina z železnino

Anton Brenčič, Ptuj. 1350

Znižane cene!

Točna poštežba!

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadruzi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesinikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.